

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT ŚRODOWISKA

KSI.410.001.00.2018

KSI.430.001.2018

Nr ewid. 91/2018/P/18/001/KSI

Informacja
o wynikach kontroli
wykonania budżetu państwa w 2017 r.
w częściach
22 – Gospodarka wodna
41 – Środowisko

Warszawa, maj 2018 r.

Misja *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizja *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

**Informacja
o wynikach kontroli
wykonania budżetu państwa w 2017 r.
w częściach
22 – Gospodarka wodna
41 – Środowisko**

Dyrektor Departamentu Środowiska

Anna Krzywicka

Zatwierdzam:

Krzysztof Kwiatkowski

Prezes

Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, 29. V. 2018 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: 22 444 50 00
www.nik.gov.pl

Spis treści

I. Wprowadzenie.....	4
II. Ocena kontrolowanej działalności	7
1. Ocena ogólna	7
2. Uwagi i wnioski.....	9
III. Wyniki kontroli wykonania budżetu państwa i budżetu środków europejskich	12
1. Dochody budżetowe	12
2. Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich	14
3. Sprawozdawczość.....	31
4. Księgi rachunkowe.....	32
IV. Informacje dodatkowe.....	33
Załączniki	37

I. Wprowadzenie

W 2017 r. Minister Środowiska kierował działami administracji rządowej Gospodarka wodna i Środowisko oraz był dysponentem budżetu państwa w części 22 – Gospodarka wodna i części 41 – Środowisko. Osobą odpowiedzialną za prowadzenie rachunkowości w ramach obu części był główny księgowy resortu. Na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2018 r. w sprawie *przekształcenia Ministerstwa Środowiska*¹ od dnia 9 stycznia 2018 r. z Ministerstwa Środowiska wyłączono komórki organizacyjne obsługujące sprawy działu gospodarka wodna oraz pracowników obsługujących sprawy tego działu. Stosownie do § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie *szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej*², od dnia 9 stycznia 2018 r. kieruje działem administracji rządowej – gospodarka wodna i w związku z tym jest dysponentem części 22 budżetu państwa (§ 1 ust. 3 rozporządzenia).

Według stanu na 31 grudnia 2017 r. w części 22 – Gospodarka wodna funkcjonował jeden dysponent II stopnia (Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej) i 10 jednostek budżetowych, których kierownicy byli dysponentami III stopnia, tj.:

- Ministerstwo Środowiska;
- Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej;
- Biuro Koordynacji Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry i Wisły;
- siedem regionalnych zarządów gospodarki wodnej.

W ramach tej części budżetu państwa finansowano zadania m.in. z zakresu:

- kształtowania, ochrony i racjonalnego wykorzystania zasobów wodnych;
- utrzymania śródlądowych wód powierzchniowych, stanowiących własność Skarbu Państwa wraz z infrastrukturą techniczną obejmującą budowle oraz urządzenia wodne;
- ochrony przeciwpowodziowej, w tym budowy, modernizacji i utrzymania urządzeń wodnych zabezpieczających przed powodzią oraz koordynacji przedsięwzięć służących osłonie i ochronie przeciwpowodziowej;
- funkcjonowania państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej i państwowej służby hydrogeologicznej oraz państwowej służby do spraw budowlanych piętrzących.

W układzie budżetu zadaniowego wydatki w części 22 – Gospodarka wodna były wykorzystane w ramach dwóch funkcji państwa, trzech zadań, pięciu podzadań i 18 działań.

W części 41 – Środowisko funkcjonował jeden dysponent II stopnia (Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska) i 31 jednostek budżetowych, których kierownicy byli dysponentami III stopnia, tj.:

- Ministerstwo Środowiska;
- Główny Inspektorat Ochrony Środowiska;
- Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska;
- 16 regionalnych dyrekcji ochrony środowiska;
- Biuro Nasiennictwa Leśnego;
- 11 szkół leśnych.

W ramach tej części budżetu państwa finansowano zadania m.in. z zakresu:

¹ Dz. U. poz. 104.

² Dz. U. poz. 2324, ze zm.

- ochrony i kształtowania środowiska oraz racjonalnego wykorzystywania zasobów przyrody, w tym w parkach narodowych i krajobrazowych, rezerwach przyrody;
- geologii;
- gospodarki zasobami naturalnymi;
- kontroli przestrzegania wymagań ochrony środowiska i badania stanu środowiska;
- ochrony lasów i gruntów leśnych;
- mikroorganizmów i organizmów genetycznie zmodyfikowanych³.

W układzie budżetu zadaniowego wydatki w części 41 – Środowisko realizowane były w ramach czterech funkcji państwa, ośmiu zadań, 17 podzadań i 40 działań.

Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa za rok 2017, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 22 – Gospodarka wodna i części budżetowej 41 – Środowisko w związku z wykonywaniem budżetu państwa i planów finansowych jednostek finansowanych w ramach wskazanych wyżej części budżetu państwa.

Zakres kontroli obejmował:

- analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych w części 22 – Gospodarka wodna oraz wykonanie dochodów budżetowych w części 41 – Środowisko;
- wykonanie wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich w ramach wskazanych wyżej części budżetu państwa, w tym efekty rzeczowe uzyskane w wyniku poniesionych wydatków;
- prawidłowość sporządzenia rocznych sprawozdań budżetowych za rok 2017 oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2017 r. (w zakresie części 22 i części 41);
- prawidłowość prowadzenia ksiąg rachunkowych (w Ministerstwie Środowiska w zakresie części 22 – Gospodarka wodna);
- system kontroli zarządczej w odniesieniu do prawidłowości i rzetelności sporządzania sprawozdań w ramach części 22 i części 41 oraz prowadzenia ksiąg rachunkowych w części 22;
- nadzór i kontrolę sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o *finansach publicznych*⁴, w tym nadzór nad wykonaniem planów finansowych podległych jednostek oraz nadzór nad wykorzystaniem i rozliczeniem dotacji wypłaconych z budżetu państwa w części 22 – Gospodarka wodna i części 41 – Środowisko.

Dochody zrealizowane w 2017 r. w części 22 – Gospodarka wodna wyniosły łącznie 28.777,5 tys. zł, w tym 7.479,5 tys. zł stanowiły dochody zrealizowane przez jednostki objęte kontrolą, tj. Ministerstwo Środowiska (urząd obsługujący Ministra Środowiska), Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej⁵ w Warszawie i we Wrocławiu (dysponenci III stopnia).

Dochody zrealizowane w 2017 r. w części 41 – Środowisko wyniosły łącznie 2.694.027,9 tys. zł, w tym 2.438.098,5 tys. zł stanowiły dochody zrealizowane przez kontrolowane jednostki, tj. Ministerstwo

³ Zgodnie z art. 28 ust.1 pkt. 10 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o *działach administracji rządowej* (Dz. U. z 2017 r. poz.888, ze zm.), dział środowisko obejmuje sprawy mikroorganizmów genetycznie zmodyfikowanych oraz organizmów genetycznie zmodyfikowanych, z wyjątkiem spraw związanych z wydawaniem zezwoleń na wprowadzenie do obrotu żywności i środków farmaceutycznych oraz spraw organizmów genetycznie zmodyfikowanych przeznaczonych do użytku paszowego i pasz genetycznie zmodyfikowanych w zakresie niektórych zadań lub czynności określonych właściwymi przepisami.

⁴ Dz. U. z 2017 r., poz. 2077, ze zm., dalej „*ufp*”.

⁵ Dalej „RZGW”.

Środowiska (urząd obsługujący Ministra Środowiska) i Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska (GDOŚ) – dysponent II stopnia.

Dochody uzyskane w 2017 r. w części 22 – Gospodarka wodna stanowiły 0,008% dochodów ogółem budżetu państwa, a w części 41 – Środowisko stanowiły – 0,77%.

W 2017 r. w części 22 – Gospodarka wodna zrealizowano wydatki budżetu państwa w wysokości 769.438,1 tys. zł, w tym 430.439,5 tys. zł stanowiły wydatki zrealizowane przez kontrolowane jednostki, tj. Ministerstwo Środowiska (urząd obsługujący Ministra Środowiska) oraz RZGW w Warszawie i RZGW we Wrocławiu (dysponenti III stopnia).

W 2017 r. w części 41 – Środowisko zrealizowano wydatki budżetu państwa w wysokości 551.391,3 tys. zł, w tym 240.996,3 tys. zł stanowiły wydatki zrealizowane przez kontrolowane jednostki, tj. Ministerstwo Środowiska (urząd obsługujący Ministra Środowiska) i GDOŚ (dysponent II stopnia).

Wydatki poniesione w 2017 r. w części 22 – Gospodarka wodna stanowiły 0,205% wydatków budżetu państwa, a w części 41 – Środowisko – 0,15%.

W ramach budżetu środków europejskich wydatkowano w części 22 – Gospodarka wodna 258.589,0 tys. zł, w tym wydatki zrealizowane przez RZGW w Warszawie i RZGW we Wrocławiu (dysponenti III stopnia) wyniosły 45.074,5 tys. zł. W Ministerstwie Środowiska – urzędzie obsługującym Ministra Środowiska w części 22 nie dokonywano wydatków z budżetu środków europejskich.

W części 41 – Środowisko wydatkowano z budżetu środków europejskich 779.886,8 tys. zł, w tym 11.624,5 tys. zł stanowiły wydatki zrealizowane przez kontrolowane jednostki, tj. Ministerstwo Środowiska (urząd obsługujący Ministra Środowiska) i GDOŚ (dysponent II stopnia).

Wydatki z budżetu środków europejskich w części 22 – Gospodarka wodna stanowiły 0,54% wydatków ogółem z budżetu środków europejskich, a w części 41 – Środowisko stanowiły 1,62%.

Kontrolą przeprowadzoną na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o *Najwyższej Izbie Kontroli*⁶ objęto sześć jednostek, tj. Ministerstwo Środowiska (na poziomie dysponenta głównego i dysponenta III stopnia w ramach części 22 i części 41), GDOŚ (na poziomie dysponenta II stopnia i III stopnia w ramach części 41), Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Łodzi (na poziomie dysponenta III stopnia w ramach części 41), RZGW w Warszawie i RZGW we Wrocławiu (na poziomie dysponenta III stopnia w ramach części 22) oraz Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy, dalej „IMGW-PIB” (w zakresie wykorzystania dotacji przekazanych przez Ministra Środowiska w ramach części 22).

⁶ Dz. U. z 2017 r. poz. 524.

II. Ocena kontrolowanej działalności

1. Ocena ogólna⁷

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że wykonanie budżetu państwa w części 22 – Gospodarka wodna i w części 41 – Środowisko w 2017 r. było zgodne z założeniami przyjętymi w *ustawie budżetowej na rok 2017* z dnia 16 grudnia 2016 r.⁸ w zakresie dochodów. Odchylenia od prognozowanych kwot dochodów wynikały ze zdarzeń, na które dysponent części 22 i części 41, a także dysponenci podlegli dysponenci nie mieli wpływu. W Ministerstwie Środowiska (urządzie obsługującym Ministra Środowiska) nie podejmowano jednak skutecznych działań zapobiegających powstawaniu zaległości w dochodach należnych budżetowi państwa w ramach części 41 – Środowisko, w szczególności w dochodach należnych z tytułu umów o korzystanie z informacji geologicznej za wynagrodzeniem.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, wydatki w części 22 – zarówno z budżetu państwa jak i z budżetu środków europejskich – zostały co do zasady poniesione celowo i gospodarnie. Skala stwierdzonych nieprawidłowości pozostawała bez wpływu na tę ocenę. Należy jednak podkreślić, że niewłaściwe planowanie wydatków spowodowało przejściowe finansowanie składki do organizacji międzynarodowej z nieodpowiedniej podziałki klasyfikacji budżetowej.

Wydatki z budżetu państwa i budżetu środków europejskich w części 41 także zostały – poza przejściowym sfinansowaniem zobowiązania z części 22 – poniesione celowo i gospodarnie.

Nie w pełni skuteczna i efektywna kontrola zarządcza w jednostkach podległych Ministrowi Środowiska była przyczyną niewykorzystania wszystkich możliwych do uzyskania środków finansowych i w konsekwencji niezrealizowania części zadań planowanych do wykonania w 2017 r. zarówno w ramach limitu wydatków części 22, jak i części 41. W RZGW w Warszawie, pomimo znacznych potrzeb finansowych związanych m.in. z koniecznością utrzymania we właściwym stanie technicznym budowli hydrotechnicznych, ze środków rezerwy celowej poz. 59 *Dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej* wykorzystano tylko 60,0% planowanego limitu środków przewidzianych na realizację zadań, a z budżetu środków europejskich wykorzystano zaledwie 28,6% pierwotnego limitu wydatków i 58,7% planu po zmianach. W GDOS, na skutek niewłaściwej organizacji pracy, nie zostały w pełni zrealizowane zadania i tym samym limit wydatków z budżetu środków europejskich na poziomie dysponenta III stopnia wykorzystano w 25,7% planu pierwotnego i 74,8% planu po zmianach. Natomiast w Ministerstwie Środowiska (urząd obsługujący Ministra Środowiska) niewłaściwie przygotowana realizacja dwóch projektów finansowanych z budżetu środków europejskich była przyczyną zmniejszenia limitu wydatków z tych środków o ponad 70,0%.

Inne ustalone w skontrolowanych jednostkach nieprawidłowości polegały na:

- zaciągnięciu zobowiązań niezajdujących pokrycia w dostępnym limicie wydatków we właściwych podziałkach klasyfikacji budżetowej, co w przypadku jednej z kontrolowanych jednostek doprowadziło do powstania zobowiązań wymagalnych;
- udzielaniu zamówień publicznych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – *Prawo zamówień publicznych*⁹.

W jednej z objętych kontrolą jednostek – RZGW we Wrocławiu – stwierdzono przypadki zastępowania umów o pracę umowami cywilnoprawnymi i wykonywanie w ramach tych umów zadań, które wyczerpywały znamiona stosunku pracy. Należy podkreślić, że Najwyższa Izba Kontroli już od kilku lat wnosi do Ministra Środowiska o wyeliminowanie praktyki stosowania umów cywilnoprawnych na

⁷ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2017 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla oceny negatywnej, stosuje się ocenę opisową.

⁸ Dz. U. z 2017 r. poz. 108, ze zm., dalej „ustawą budżetową”.

⁹ Dz. U. z 2017 r. poz. 1579, ze zm., dalej „upzp”.

realizację zadań określonych w regulaminach organizacyjnych jednostek, zamiast zawierania umów o pracę.

W 2017 r., tak jak w latach ubiegłych, zdefiniowane mierniki w budżecie zadaniowym uniemożliwiły ocenę efektywności wykorzystanych środków w ramach części 22 i części 41. Mierniki, ustalone przez dysponenta części budżetowych, były niezgodne z wymogami określonymi w ust. 64 załącznika nr 49 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 maja 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2017¹⁰ (dalej „nota budżetowa”). Tym samym mierniki nie były adekwatne i wystarczające do określenia stopnia osiągnięcia założonych celów.

Rok 2017 był kolejnym rokiem, w którym ze środków rezerwy celowej poz. 59 *Dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej* sfinansowane zostały składki do organizacji międzynarodowych w łącznej wysokości 46.421,3 tys. zł¹¹, co było niezgodne z celem utworzenia tej rezerwy. NIK podtrzymuje swoje stanowisko, że finansowanie z tego źródła składek do organizacji międzynarodowych nie jest działaniem prawidłowym. Należy zauważyć, że Minister Środowiska podejmował działania zmierzające do zapewnienia finansowania tych składek w ramach limitu wydatków określonego ustawą budżetową. Jednak nie przyniosły one oczekiwanych rezultatów. Tym samym wobec niezapewnienia środków na ten cel w budżecie państwa (poza rezerwą celową poz. 59 *Dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej*) nie do zaakceptowania byłaby sytuacja prowadząca do nieuregulowania zobowiązań Rzeczypospolitej Polskiej z tytułu członkostwa w organizacjach międzynarodowych.

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie prawidłowość sporządzania rocznych łącznych sprawozdań za 2017 r. przez dysponenta części 22 – Gospodarka wodna i części 41 – Środowisko, a także sprawozdań jednostkowych sporządzonych w Ministerstwie Środowiska (urzędzie obsługującym Ministra Środowiska), GDOŚ, RDOŚ w Łodzi, RZGW w Warszawie i RZGW we Wrocławiu:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1),
- w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2017 r., tj. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 22 – Gospodarka wodna i części 41 – Środowisko na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i jednostek podległych). Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych kontrolowanych jednostek (dysponentów III stopnia) były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Przyjęty system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości sporządzonych sprawozdań budżetowych, w tym z budżetu

¹⁰ Dz. U. poz. 735.

¹¹ Z tego 19.582,5 tys. zł w ramach części 22 – Gospodarka wodna i 26.838,8 tys. zł w ramach części 41 – Środowisko.

środków europejskich, sprawozdań w zakresie operacji finansowych, z uwzględnieniem sprawozdań dysponentów III stopnia. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym (z wyjątkiem sprawozdania Rb-BZ1 w części 22 i w części 41) i formalno-rachunkowym.

Na podstawie przeprowadzonej kontroli ksiąg rachunkowych w Ministerstwie Środowiska (w zakresie części 22 – Gospodarka wodna), stanowiących podstawę sporządzenia wyżej wymienionych sprawozdań, nie zidentyfikowano nieprawidłowości, które wskazywałyby, że księgi te, obejmujące zapisy dotyczące dochodów i wydatków oraz związanych z nimi należności i zobowiązań, prowadzone były nieprawidłowo.

NIK zwraca uwagę, że w sprawozdaniach Rb-BZ1 z wykonania wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym w ramach części 22 i części 41 nieprawidłowo wykazano osiągnięte wartości mierników.

Kalkulacja oceny ogólnej wykonania budżetu państwa w części 22 – Gospodarka wodna i części 41 – Środowisko przedstawiona została w załączniku 5 i 6 do niniejszej Informacji.

2. Uwagi i wnioski

Po raz kolejny Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że Minister Środowiska nie zapewnił adekwatnego, skutecznego i efektywnego systemu kontroli zarządczej zarówno w Ministerstwie Środowiska (urzędzie obsługującym Ministra), jak i w jednostkach podległych i nadzorowanych. Istotnym elementem kontroli zarządczej – stosownie do definicji określonej w art. 68 ust. 1 *ufp* – jest system wyznaczania celów i zadań oraz system ich monitorowania. Dla osiągnięcia celów i wykonania zadań istotne znaczenie ma zarządzanie ryzykiem. Odpowiedzią na konkretne ryzyko powinny być mechanizmy kontroli, które zminimalizują skutki wystąpienia sytuacji mających niekorzystny wpływ na dążenie do osiągnięcia zaplanowanego rezultatu. Ustalenia kontroli wykonania budżetu państwa w 2017 r. w części 22 i części 41 wskazują, że ustalone mechanizmy kontroli nie stanowiły wystarczającej odpowiedzi na ryzyko wystąpienia nieprawidłowości. Należy podkreślić, że Minister Środowiska, definiując mierniki niezgodnie z wymogami noty budżetowej, pozbawił się istotnego, wiarygodnego narzędzia umożliwiającego ocenę efektywności wykorzystanych środków. W związku z tym, analizy efektywności i skuteczności realizacji planów w układzie zadaniowym sporządzane na podstawie mierników stopnia realizacji celów, nie mogły być skutecznie wykorzystywane do podejmowania decyzji nadzorczych dotyczących realizacji zadań planowanych do finansowania w 2017 r. Kwestia stosowania przez dysponenta części 22 i części 41 niewłaściwych mierników do pomiaru efektywności poniesionych nakładów i ustalenia stopnia osiągnięcia celu realizowanych zadań była przedmiotem wniosków NIK już od trzech lat. Nie zostały jednak podjęte działania mające na celu ustalenie mierników posiadających cechy określone w nocie budżetowej, w tym umożliwiające pomiar efektów. Jednym z argumentów podnoszonych w Ministerstwie Środowiska był fakt niezakwestionowania tych mierników w Ministerstwie Finansów.

Wzorem lat ubiegłych NIK zwraca również uwagę na problem finansowania składek do organizacji międzynarodowych ze środków rezerwy celowej poz. 59, co jest niezgodne z celem utworzenia tej rezerwy. Stanowisko NIK oraz wnioski w tej sprawie skierowane do Ministra Finansów¹² o ustalenie innej ścieżki finansowania składek do organizacji międzynarodowych nie zostały również w 2017 r. uwzględnione, a wydatki te nadal były finansowane ze środków rezerwy poz. 59. Co istotne, także w 2018 r. składki do organizacji międzynarodowych będą finansowane ze środków NFOŚiGW, poprzez rezerwę celową poz. 59, na podstawie art. 16 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o *szczególnych*

¹² Wnioski skierowane po kontroli wykonywania przez państwowe jednostki budżetowe zadań dofinansowanych z rezerwy celowej utworzonej w budżecie państwa na podstawie ustawy – *Prawo ochrony środowiska* oraz po kontroli wykonania budżetu państwa w części 22 – Gospodarka wodna i części 41 – Środowisko w 2014 r., w 2015 r. i w 2016 r.

rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2018¹³. Należy zwrócić uwagę na fakt, że w uzasadnieniu do ustawy z dnia 16 grudnia 2015 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2016¹⁴ podkreślono, że zawarta w tej ustawie regulacja, stanowiąca podstawę finansowania składek do organizacji międzynarodowych z rezerwy celowej poz. 59, ma charakter epizodyczny i dotyczy wyłącznie roku budżetowego 2016, a także, że zakładane jest wypracowanie rozwiązania systemowego służącego wprowadzeniu docelowego modelu finansowania tych składek. Z ustaleń kontroli wykonania budżetu państwa w 2017 r. wynika, że „epizod” finansowania składek do organizacji międzynarodowych trwa już kilka lat i żaden inny model finansowania tych składek nie został wypracowany.

Najwyższa Izba Kontroli sygnalizuje, iż w toku kontroli wykonania budżetu państwa w 2017 r. przeprowadzanej w IMGW-PIB, Dyrektor tej jednostki złożył pisemne oświadczenie informujące o wystąpieniu ryzyka destabilizacji systemu bezpieczeństwa publicznego i indywidualnego w kraju. Sytuacja taka spowodowana jest niezapewnieniem finansowania w 2018 r. ustawowych zadań państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej¹⁵ oraz państwowej służby do spraw bezpieczeństwa budowli piętrzących¹⁶, pełnionych przez IMGW-PIB. Stosownie do art. 367 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – *Prawo wodne*¹⁷, pshm wykonuje zadania państwa w zakresie osłony hydrologicznej i meteorologicznej społeczeństwa, środowiska, dziedzictwa kulturowego, gospodarki i rozpoznawania zagrożeń niebezpiecznymi zjawiskami zachodzącymi w atmosferze lub hydrosferze, a także na potrzeby rozpoznania i kształtowania oraz ochrony zasobów wodnych kraju. Z kolei psbbp wykonuje zadania państwa w zakresie nadzoru nad stanem technicznym i stanem bezpieczeństwa budowli piętrzących. Zgodnie z art. 360 ustawy – *Prawo wodne*, nadzór nad działalnością wymienionych służb państwowych sprawuje minister właściwy do spraw gospodarki wodnej, którym od 9 stycznia 2018 r. jest Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej. Natomiast zadania tych służb finansowane są od 2018 r. ze środków Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (art. 385 ustawy – *Prawo wodne*).

W dniu 26 marca 2018 r. Prezes Najwyższej Izby Kontroli poinformował Prezesa Rady Ministrów o grożącym niebezpieczeństwie. W kwietniu 2018 r. Sekretarz Stanu Szefer Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, dziękując za zasygnalizowanie potencjalnego ryzyka, poinformował, że sprawy związane z prawidłowym funkcjonowaniem pshm i psbbp znajdują się w sferze bezpośredniego zainteresowania Prezesa Rady Ministrów, a Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej podjął działania w celu zagwarantowania adekwatnych środków na finansowanie tych służb.

Problemy z finansowaniem pshm wystąpiły już w 2017 r. Dyrektor IMGW-PIB w maju 2017 r. wystąpił do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej¹⁸ o udzielenie dotacji w kwocie 20.000,0 tys. zł na działalność tej służby. W dniu 4 października 2017 r. NFOŚiGW poinformował, że dodatkowe środki zostaną udostępnione w dwóch transzach: 1.000,0 tys. zł w 2017 r. i 19.000,0 tys. zł w 2018 r. Dofinansowanie to miało zostać udzielone po wprowadzeniu zmiany do wcześniej zawartej umowy dotacji. Jednak już z końcem października 2017 r. NFOŚiGW wycofał się z tych deklaracji, proponując zaciągnięcie pożyczki, a w lutym 2018 r. Dyrektor IMGW-PIB został poinformowany, że zwiększenie dofinansowania pshm ze środków NFOŚiGW jest niemożliwe w związku ze zmianą przepisów ustawy – *Prawo wodne*. Należy jednak zauważyć, że przyznanie dofinansowania w 2017 r. umożliwiłoby NFOŚiGW dotrzymanie obietnicy i sfinansowanie zadań pshm zgodnie ze złożoną na początku października 2017 r. deklaracją. Zgodnie bowiem z aneksem z dnia 9 stycznia 2018 r. – do porozumienia zawartego w marcu 2014 r. pomiędzy Prezesem KZGW a NFOŚiGW – do czasu

¹³ Dz. U. poz. 2371.

¹⁴ Dz. U. poz. 2199, ze zm.

¹⁵ Dalej „pshm”.

¹⁶ Dalej „psbbp”.

¹⁷ Dz. U. poz. 1566, ze zm.

¹⁸ Dalej „NFOŚiGW”.

wykonania umów zawartych na mocy przepisów obowiązujących do końca 2017 r. zastosowanie mają dotychczasowe postanowienia. Działania NFOŚiGW są tym bardziej niezrozumiałe, że zadeklarował on na początku października 2017 r. dofinansowanie pshm kwotą 20.000,0 tys. zł, pomimo że powszechnie wiadomy był fakt uchwalenia w dniu 20 lipca 2017 r. nowej ustawy – *Prawo wodne* z terminem wejścia jej w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.

Niezależnie od realizacji wniosków zawartych w wystąpieniach pokontrolnych, NIK wnosi o:

- 1) podjęcie przez Prezesa Rady Ministrów skutecznych działań w celu zapewnienia ciągłości realizacji zadań pshm i psbbp, pełnionych przez IMGW-PIB;
- 2) zainicjowanie przez Ministra Środowiska prac legislacyjnych zmierzających do zmiany przepisów prawnych w sposób zapewniający właściwe zabezpieczenie interesów Skarbu Państwa w związku z udostępnianiem informacji geologicznej za wynagrodzeniem;
- 3) podjęcie przez Ministra Finansów działań w zakresie wypracowania rozwiązania systemowego służącego wprowadzeniu docelowego modelu finansowania składek do organizacji międzynarodowych, ze środków innych niż ujęte w rezerwie celowej poz. 59.

Wniosek NIK jest szczególnie istotny w sytuacji gdy środki NFOŚiGW angażowane były, poprzez wskazaną wyżej rezerwę, na opłacenie składek do organizacji międzynarodowych, a ważne dla bezpieczeństwa publicznego i indywidualnego kraju zadania pshm i psbbp nie uzyskały wnioskowanego dofinansowania.

III. Wyniki kontroli wykonania budżetu państwa i budżetu środków europejskich

1. Dochody budżetowe

1.1. Realizacja dochodów budżetowych w części 22 – Gospodarka wodna

Zgodnie z założeniami, przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2017 r., kontrola dochodów budżetowych w części 22 – Gospodarka wodna została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

Zrealizowane dochody wyniosły 28.777,5 tys. zł i były o 6,4% niższe od kwoty planowanej i siedmiokrotnie niższe od dochodów wykonanych w 2016 r. (203.281,6 tys. zł).

Główną pozycję dochodów w 2017 r. stanowiły wpływy w rozdziale 71018 *Regionalne zarządy gospodarki wodnej* (28.681,3 tys. zł), niższe o 5,2% od planowanych. Dochody w tym rozdziale, uzyskane przez siedem regionalnych zarządów gospodarki wodnej, pochodziły m.in. ze sprzedaży wyrobów, sprzedaży energii elektrycznej wytworzonej przez małe elektrownie wodne, czynszów z tytułu najmu lokali, przystani i barek, dzierżawy jazów i gruntów, a także kar umownych za odstąpienie od umowy oraz nieterminowe wykonanie przedmiotu umowy.

Niepełne wykonanie dochodów w tym rozdziale wynikało m.in. z:

- nieterminowych wpłat czynszów dzierżawnych przez kontrahentów,
- spadku ceny kwintala żyta w 2017 r., stanowiącej podstawę naliczania wysokości czynszu dzierżawnego,
- zawarcia mniejszej liczby umów na wynajem barek,
- mniejszej niż zakładano produkcji i sprzedaży energii elektrycznej wytworzonej przez małe elektrownie wiatrowe,
- spadku wartości praw majątkowych na Towarowej Giełdzie Energii oraz przesunięcia w czasie sprzedaży praw majątkowych, m.in. z uwagi na opóźnienia w wydawaniu przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki świadectw pochodzenia energii.

Dane dotyczące dochodów budżetowych w części 22 – Gospodarka wodna zostały zawarte w tabeli, stanowiącej załącznik 1a do niniejszej Informacji.

1.2. Realizacja dochodów budżetowych w części 41 – Środowisko

Zrealizowane dochody wyniosły łącznie 2.694.027,9 tys. zł, co stanowiło 112,0% kwoty planowanej. W porównaniu do 2016 r. były one wyższe o 1.496.575,3 tys. zł, tj. o 125,0%.

Główną pozycję dochodów stanowiły wpływy ze sprzedaży uprawnień do emisji gazów cieplarnianych, wynoszące 2.124.042,5 tys. zł. Były one o 17,9% wyższe od planowanych (1.801.880,0 tys. zł) i – dzięki sprzedaży na aukcjach większej liczby polskich uprawnień do emisji – ponad trzyipółkrotnie wyższe od dochodów wykonanych w 2016 r. Przyczyną takiego stanu była sprzedaż na aukcjach większej liczby polskich uprawnień do emisji.

W wyniku przeprowadzonego w dwóch jednostkach (MŚ i GDOŚ – dysponenci III stopnia) badania 55 dowodów księgowych i odpowiadających im zapisów księgowych, dokumentujących uzyskane dochody na łączną kwotę 2.226.395,3 tys. zł, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Dane dotyczące dochodów budżetowych w części 41 – Środowisko zostały zawarte w tabeli, stanowiącej załącznik 1b do niniejszej Informacji.

1.3. Należności pozostałe do zapłaty

Na koniec 2017 r., w **części 22 – Gospodarka wodna** należności pozostałe do zapłaty wyniosły 76.178,3 tys. zł, w tym zaległości netto – 76.176,3 tys. zł (według łącznego sprawozdania Rb-27). W porównaniu do 2016 r. należności ogółem były wyższe o 42.961,4 tys. zł (tj. o 129,3%), a zaległości netto wyższe o 42.969,9 tys. zł (tj. o 129,4%).

Wzrost ten wynikał m.in. z naliczenia przez KZGW odsetek od kary za odstąpienie od umowy na wykonanie projektu, budowę i wdrożenie informatycznego systemu osłony kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami oraz świadczenie usługi gwarancyjnej po wdrożeniu tego systemu; kar umownych nałożonych przez RZGW za nienależyte wykonanie umów (m.in. za opóźnienie w usunięciu wad stwierdzonych przy odbiorze końcowym inwestycji „Rewitalizacja Kanału Elbląskiego”); zaleganie z zapłatą odsetek za nieterminowe regulowanie należności z tytułu dzierżawy obwodów rybackich.

W RZGW w Warszawie przeprowadzono analizę 20 pozycji najwyższych kwotowo należności, w wyniku której stwierdzono nieprawidłowości.

- W księgach rachunkowych od 2009 r. utrzymywano należność, pomimo że nie było podstaw do jej ustalenia i przypisania – co było potwierdzone wyrokiem sądu z 9 stycznia 2009 r. Należność ta stanowiąca opłatę za bezumowne korzystanie z gruntu w kwocie 158,7 tys. zł została wprowadzona do ksiąg rachunkowych 30 kwietnia 2009 r., a na dzień zakończenia kontroli stan należności od kontrahenta łącznie z naliczonymi odsetkami wynosił 297,9 tys. zł. Brak decyzji kierownictwa RZGW w Warszawie o wyksięgowaniu tej należności z ksiąg rachunkowych wskazuje, zdaniem NIK, że ustalone w tej jednostce mechanizmy kontroli zarządczej dotyczące obszaru związanego z ustalaniem należności nie są w pełni skuteczne. Brak działań skutkowało zawyżeniem stanu należności RZGW o kwotę 158,7 tys. zł oraz odsetki, co znajdowało odzwierciedlenie w sporządzanych od 2009 r. sprawozdaniach Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, a także w sprawozdaniach Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych.
- Nie umorzono należności w kwocie 103,5 tys. zł, pomimo że zaistniały przesłanki do podjęcia działań zmierzających do jej umorzenia. Podejmowane działania egzekucyjne nie doprowadziły do uregulowania należności i jak wyjaśniono w RZGW w Warszawie postępowanie wobec dłużnika okazało się bezskuteczne. Tym samym, zdaniem NIK, zaistniały przesłanki do podjęcia działań zmierzających do umorzenia przedmiotowej należności. Stosownie bowiem do art. 56 ust. 1 pkt 3 *ufp* należności mogą być z urzędu umarzone w całości, jeżeli zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że w postępowaniu egzekucyjnym nie uzyska się kwoty wyższej od kosztów dochodzenia i egzekucji tej należności lub postępowanie egzekucyjne okazało się nieskuteczne.

Na koniec 2017 r. w **części 41 – Środowisko** stan należności pozostałych do zapłaty wyniósł 5.755,3 tys. zł, w tym zaległości netto 3.485,9 tys. zł (według łącznego sprawozdania Rb-27). W porównaniu do stanu na koniec 2016 r. kwota należności pozostałych do zapłaty była wyższa o 136,0 tys. zł (tj. o 2,4%), a kwota zaległości netto – niższa o 2.010,8 tys. zł (tj. o 36,6%). Niższy stan zaległości netto spowodowany był głównie zmniejszeniem o 80,8% zaległości z tytułu umów o ustanowienie użytkownika górnictwa, m.in. w wyniku wpłaty przez kontrahenta kwoty 204,3 tys. zł (stanowiącej należność główną wraz z odsetkami) oraz wykonania przez innego dłużnika sądowego nakazu zapłaty należności wraz z odsetkami w łącznej kwocie 174,3 tys. zł.

Szczegółowym badaniem w Ministerstwie Środowiska (urzędzie obsługującym Ministra Środowiska) objęto 20 pozycji zaległych należności dotyczących 11 dłużników, na łączną kwotę 1.475,0 tys. zł (stanowiącą 63,5% zaległości netto u dysponenta III stopnia), pod kątem działań podejmowanych w MŚ w celu ich odzyskania. Doboru próby dokonano w sposób celowy, kierując się kwotami zaległości i ustaleniami audytu wewnętrznego. Poddane badaniu zaległości dotyczyły należności z lat 2009–2017 i wynikały m.in. z umów o korzystanie z informacji geologicznej za wynagrodzeniem, umów o ustanowienie użytkownika górnictwa, decyzji administracyjnej dotyczącej zwrotu równowartości

uprawnień do emisji, umowy w sprawie użyczenia służbowego telefonu komórkowego oraz umowy najmu lokalu mieszkalnego.

W wyniku badania stwierdzono, że w 2015 r. zawarto umowę o korzystanie z informacji geologicznej za wynagrodzeniem z kontrahentem, co do którego istniały przesłanki świadczące o wysokim ryzyku niewywiązania się z obowiązku zapłaty wynagrodzenia wynikającego z tej umowy. Stroną umowy była spółka, w której członkami zarządu były osoby będące współnikami i osobami zarządzającymi w innej spółce, która od 2010 r. była dłużnikiem Ministerstwa Środowiska, zaś egzekucja wierzytelności, pomimo uzyskania przez Ministerstwo prawomocnego wyroku, okazała się w znacznej części nieskuteczna z powodu braku majątku dłużnika. Ustalono, że ryzyko towarzyszące zawarciu umowy zmaterializowało się i kontrahent zalegał z zapłatą kolejnych rat wynagrodzenia od grudnia 2015 r. Stan zaległości z tytułu tej umowy, obejmujących należności główne wraz z odsetkami i kosztami sądowymi, wyniósł na koniec 2017 r. 164,1 tys. zł. Pomimo że postanowienia umowy pozwalały na jej rozwiązanie ze skutkiem natychmiastowym, w przypadku gdy korzystający opóźnił się o ponad 60 dni z zapłatą nawet części wynagrodzenia, umowa nie została rozwiązana.

We wskazanej wyżej umowie nie zawarto postanowienia o obowiązku ustanowienia przez korzystającego z informacji geologicznej zabezpieczenia zapłaty wynagrodzenia, co było niezgodne z obowiązującym wzorem umowy. W sytuacji nieregulowania należności oraz nieskuteczności ich egzekucji z powodu braku majątku dłużnika, nieustanowienie zabezpieczenia zapłaty wynagrodzenia skutkowało utratą możliwości odzyskania przez Skarb Państwa należnego wynagrodzenia wraz z przysługującymi odsetkami. Zdaniem NIK, powyższe postępowanie było nierzetelne.

W Ministerstwie Środowiska brak zdecydowanych działań we wskazanej wyżej kwestii wyjaśniano w sposób prowadzący do konkluzji, że nie można podjąć żadnych działań uniemożliwiających uzyskanie przez nieuczciwych kontrahentów prawa do korzystania z informacji geologicznej za wynagrodzeniem lub praw wynikających z umów o ustanowienie użytkowania górniczego. Twierdzono, że obowiązujące przepisy nie uprawniają Ministra Środowiska do odmowy, z jakiegokolwiek przyczyny, zawarcia umowy z podmiotem wnioskującym o odpłatne korzystanie z informacji geologicznej.

Zdaniem NIK, identyfikacja takich przypadków jak opisane wyżej powinna skłonić Ministra Środowiska, a w szczególności Głównego Geologa Kraju, do podjęcia działań zmierzających do takiej zmiany obowiązujących przepisów, aby niewywiązywanie się kontrahentów z regulowania należnych płatności skutkowało odebraniem uprawnień do korzystania z informacji geologicznej za wynagrodzeniem i koncesji. Nie wypracowano w Ministerstwie Środowiska skutecznych rozwiązań, pomimo że na celowość podjęcia działań zmierzających do wprowadzenia mechanizmów zwiększających zabezpieczenie – w umowach o korzystanie z informacji geologicznej – interesów Skarbu Państwa wskazywał Departament Prawny MŚ w stanowisku z dnia 1 września 2016 r.

Nadzór Ministra Środowiska nad realizacją dochodów budżetowych polegał na dokonywaniu analiz oraz weryfikacji danych zawartych w „*Informacjach z wykonania dochodów*”, przekazywanych co kwartał przez jednostki podległe.

2. Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich

2.1. Wydatki budżetu państwa

2.1.1. Wydatki budżetu państwa w części 22 – Gospodarka wodna

W *ustawie budżetowej* na 2017 r. wydatki budżetu państwa w części 22 – Gospodarka wodna zostały zaplanowane w wysokości 410.254,0 tys. zł. W trakcie roku limit wydatków został zwiększony per saldo o 372.314,0 tys. zł (tj. o 90,8%), do kwoty 782.568,0 tys. zł. Zmiany wynikały przede wszystkim ze zwiększenia limitu wydatków z rezerw celowych budżetu państwa o 375.344,7 tys. zł m.in. na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych (poz. 4 *Przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, w tym realizacja zadań w dorzeczu Odry i górnej Wisły* – 280.208,1 tys. zł)

i dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej (poz. 59 *Dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej* – 77.418,2 tys. zł). Zrealizowane wydatki wyniosły 769.438,1 tys. zł, tj. 98,3% planu po zmianach, w tym wydatki na współfinansowanie projektów z udziałem środków UE – 67.211,0 tys. zł. W porównaniu do 2016 r. zrealizowane wydatki były wyższe o 12.758,5 tys. zł, tj. o 1,7%.

Wysokość środków z rezerw celowych, które na podstawie pierwotnych decyzji zwiększyły limit wydatków dysponenta części o kwotę 416.236,0 tys. zł, została zmieniona w trzech pozycjach rezerw łącznie o kwotę 40.891,3 tys. zł, głównie w poz. 59 *Dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej* (20.487,2 tys. zł) i poz. 4 *Przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, w tym realizacja zadań w dorzeczach Odry i górnej Wisły* (20.263,0 tys. zł). Przyznane środki z rezerw celowych zostały wykorzystane w kwocie 397.549,7 tys. zł, tj. 99,0% kwoty uruchomionej.

Ze środków rezerwy celowej poz. 4 *Przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, w tym realizacja zadań w dorzeczach Odry i górnej Wisły* największe kwoty przeznaczono na:

- realizację zadań w ramach Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu rzeki Odry (131.279,7 tys. zł);
- budowę stopnia wodnego Malczyce (85.000,0 tys. zł).

Środki z rezerwy celowej poz. 59 *Dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej* wykorzystano głównie na:

- sfinansowanie części składki do Europejskiej Organizacji ds. Eksploatacji Satelitów Meteorologicznych (EUMETSAT) – 19.582,5 tys. zł;
- budowę stopnia wodnego Malczyce na rzece Odrze – lata 2015–2017 (22.324,3 tys. zł).

Na podstawie dwóch decyzji z dnia 2 czerwca 2017 r. i 21 grudnia 2017 r. Minister Środowiska zablokował wydatki łącznie na kwotę 1.718,9 tys. zł. W czerwcu 2017 r. zablokowana została kwota 178,0 tys. zł ujęta w planie finansowym KZGW na realizację projektu pn. „Strategia ograniczenia emisji fosforu i azotu z obszarów miejskich dla różnych scenariuszy klimatycznych”, która z powodu braku akceptacji wniosku o dofinansowanie projektu nie mogła być wykorzystana. W grudniu 2017 r. zablokowana została kwota 1.540,9 tys. zł, która obejmowała głównie planowane wydatki w RZGW we Wrocławiu – środki te nie zostały wykorzystane m.in. z powodu opóźnień w realizacji projektów w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014–2020¹⁹ oraz Regionalnego Programu Operacyjnego²⁰ Województwa Dolnośląskiego na lata 2014–2020.

Wydatki bieżące jednostek budżetowych (stanowiące 51,8% wydatków części) zrealizowano w kwocie 398.634,2 tys. zł, tj. 98,5% planu po zmianach. W porównaniu do 2016 r. wydatki w tej grupie były niższe o 10.586,5 tys. zł, tj. o 2,6%. Na współfinansowanie projektów z udziałem środków UE wykorzystano 5.902,2 tys. zł.

Według sprawozdań z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28) i budżetu środków europejskich (Rb-28UE), w 2017 r. wydatki na wynagrodzenia wyniosły łącznie 144.461,1 tys. zł, z tego z budżetu państwa – 141.368,6 tys. zł (99,8% planu po zmianach) i z budżetu środków europejskich – 3.092,5 tys. zł (94,6% planu po zmianach). W ramach wydatków na wynagrodzenia z budżetu państwa, wydatki na współfinansowanie projektów realizowanych ze środków UE wyniosły 2.466,6 tys. zł. W porównaniu do 2016 r. wydatki na wynagrodzenia wzrosły o 4.762,8 tys. zł (tj. o 3,4%). Analiza danych wykazanych w rocznych sprawozdaniach Rb-28 i Rb-28UE w części 22 wykazała, że nie zostały przekroczone planowane wydatki na wynagrodzenia w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej.

¹⁹ Dalej „POLiŚ”.

²⁰ Dalej „RPO”.

W 2017 r. przeciętne zatrudnienie²¹ wyniosło 2.906 osób i w porównaniu do 2016 r. było wyższe o 26 osób. W czterech regionalnych zarządach gospodarki wodnej zatrudnienie wzrosło łącznie o 22 osoby, w KZGW – o dwie osoby i w MŚ o dwie osoby.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (według kwartalnego sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach) wyniosło 4.143,00 zł i w porównaniu do 2016 r. było wyższe o 101,00 zł (o 2,5%).

Na *wydatki majątkowe* wykorzystano 345.268,2 tys. zł, tj. 98,0% planu po zmianach. W porównaniu do 2016 r. były one wyższe o 23.986,8 tys. zł, tj. o 7,5%. Wydatki na *współfinansowanie projektów realizowanych ze środków pochodzących z UE* w tej grupie wyniosły 61.308,8 tys. zł. Poniesiono je głównie na:

- budowę stopnia wodnego Malczyce na rzece Odrze (107.324,3 tys. zł);
- modernizację Wrocławskiego Węzła Wodnego (70.011,9 tys. zł);
- budowę zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny na rzece Odrze (85.411,1 tys. zł);
- ochronę przed powodzią Kotliny Kłodzkiej ze szczególnym uwzględnieniem ochrony Miasta Kłodzka (53.090,1 tys. zł).

Na *świadczenia na rzecz osób fizycznych* wydatkowano 2.038,7 tys. zł, tj. 98,5% planu po zmianach. Były one wyższe o 88,2 tys. zł, tj. o 4,5%, od wydatków zrealizowanych w 2016 r.

Wydatki na *dotacje* (na cele nieinwestycyjne) wyniosły 23.497,0 tys. zł (100% planu po zmianach). W porównaniu do 2016 r. były one niższe o 730,0 tys. zł, tj. o 3,0%. Zostały przeznaczone głównie dla IMiGW-PIB m.in. na finansowanie państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej.

Szczegółową kontrolą w Ministerstwie Środowiska objęto cztery umowy dotacji²² o łącznej wartości 22.567,0 tys. zł, zawarte pomiędzy Ministrem Środowiska (Dotującym), Prezesem KZGW (Nadzorującym) i Instytutem Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowym Instytutem Badawczym (Dotowanym). Dotacje zostały udzielone na realizację zadań, o których mowa w art. 109 ust. 2; w art. 103a ust. 1 i art. 104a ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – *Prawo wodne*²³ oraz na zadanie pn. „*Wykonanie pomiarów, badań i ocen stanu technicznego i stanu bezpieczeństwa wałów przeciwpowodziowych stanowiących własność Skarbu Państwa*” (dwie umowy finansowane ze środków rezerwy celowej poz. 4). Dotacje zostały wykorzystane m.in. na wynagrodzenia, materiały, energię, paliwa, delegacje krajowe i zagraniczne. Z przekazanej w formie dotacji kwoty 22.567,0 tys. zł wykorzystano 22.545,0 tys. zł. Pozostałe środki zostały zwrócone do budżetu państwa. Stwierdzono jednak, że w dokumentacji rozliczeniowej przekazanej Dotującemu nie było informacji o wykonanym zakresie rzeczowym dotowanych zadań i osiągniętym efekcie wykorzystania środków z dotacji. W Ministerstwie Środowiska wyjaśniano, że dane takie znajdowały się u Nadzorującego, tj. w dyspozycji Prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (poprzednio wykonywanych przez KZGW), a Dotujący otrzymywał tylko informację o zaakceptowaniu rozliczenia pod względem merytorycznym i finansowym.

Taka informacja – w ocenie NIK – nie jest wystarczająca. Nie jest możliwe dokonanie przez Dotującego oceny wykorzystania środków z dotacji celowej, przeznaczonej na określone zadania, wyłącznie w wyniku zatwierdzenia rozliczenia finansowego, obrazującego rodzaj poniesionych wydatków i stopień wydatkowania przyznanych środków. Dotujący powinien posiadać informację o wykonanym zakresie rzeczowym dotowanych zadań i osiągniętym efekcie wykorzystania środków z dotacji. Informacja taka powinna znajdować się w każdej dokumentacji rozliczeniowej Dotującego.

²¹ Według kwartalnego sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach – w przeliczeniu na pełne etaty.

²² Umowy nr: 35/DE/2017, 36/DE/2017, 58/DE/2017, 65/DE/2017.

²³ Dz. U. z 2017 r. poz. 1121, ze zm., dalej: ustawa – *Prawo wodne z 2001 r.*

W IMGW-PIB również przeprowadzono kontrolę, której celem była ocena wykorzystania przez tę jednostkę w 2017 r. dotacji otrzymanych z budżetu państwa (część 22) oraz z NFOŚiGW. Ustalono, że otrzymane środki w ramach przyznanych dotacji zostały wydatkowane zgodnie z warunkami określonymi w umowach. Nieprawidłowości polegały m.in. na:

- niewymiarowaniu uzyskanych efektów w sprawozdaniu końcowym z realizacji zadań finansowanych ze środków dotacji na funkcjonowanie psbbp – nie wskazano także czy zrealizowano wszystkie działania i czy osiągnięto zaplanowane efekty;
- niezapewnieniu ewidencjonowania czasu pracy pracowników wykonujących zadania finansowane z dotacji – uniemożliwiło to weryfikację wskaźnika udziału wynagrodzeń pracowników IMGW-PIB w kosztach realizacji tych zadań.

W toku kontroli u trzech dysponentów III stopnia (w Ministerstwie Środowiska, RZGW we Wrocławiu i RZGW w Warszawie) w ramach części 22 – Gospodarka wodna, przeprowadzono badanie wydatków pod względem gospodarności, legalności, celowości i rzetelności. Badaniem objęto wydatki udokumentowane 116 dowodami księgowymi na łączną kwotę 237.126,5 tys. zł (stanowiącą 49,9% wydatków ogółem zrealizowanych przez te jednostki), w tym z budżetu środków europejskich 27.071,1 tys. zł. Doboru próby do badania dowodów księgowych dokonano z zastosowaniem metody MUS²⁴ – 100 dowodów, a 16 dowodów wybrano celowo²⁵.

W badanej próbie nie stwierdzono nieprawidłowości, poza wydatkiem w kwocie 2.849,0 tys. zł poniesionym w Ministerstwie Środowiska na uregulowanie części I raty składki za rok 2017 z tytułu członkostwa w organizacji międzynarodowej EUMETSAT – sfinansowanym ze środków ujętych w rozdziale 75001 *Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej* zamiast ze środków rozdziału 75080 *Działalność badawczo-rozwojowa*, w którym zaewidencjonowano zobowiązanie z tego tytułu. Dopiero po uruchomieniu środków z rezerwy celowej zostały dokonane przeksięgowania wydatków w dniu 31 maja 2017 r. z uwzględnieniem właściwego źródła finansowania oraz przeniesienia w planie finansowym.

Zdaniem NIK, sfinansowanie części składki z tytułu członkostwa Polski w EUMETSAT ze środków rozdziału 75001 było działaniem niezgodnym z art. 44 ust. 1 *ufp*. Stosownie do tego przepisu wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele i w wysokościach ustalonych w planie finansowym jednostki oraz w wysokościach i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

W RZGW we Wrocławiu i RZGW w Warszawie (dysponenti III stopnia)²⁶ badaniem objęto dziesięć postępowań o udzielenie zamówień publicznych o łącznej wartości zawartych umów 44.306,3 tys. zł, z tego pięć udzielonych w trybie przetargu nieograniczonego, jedno w trybie z wolnej ręki, cztery udzielone bez stosowania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2014 r. – *Prawo zamówień publicznych*²⁷.

Stwierdzono, że w RZGW w Warszawie udzielono czterech zamówień publicznych (jedno w trybie przetargu nieograniczonego i trzy z wyłączeniem stosowania przepisów *upzp*) w wyniku podziału zamówienia publicznego pn.: *„Opracowanie spójnego planu ograniczenia emisji biogenów ze zlewni rzeki Kamienna i rekultywacji zbiornika Brody Iłżeckie wraz z koncepcją techniczną dla jego wdrożenia”*, niezgodnie z art. 6a *upzp*. W wyniku działań stanowiących naruszenie prawa wydatkowano w 2017 r. kwotę 240,0 tys. zł.

²⁴ MUS – statystyczna metoda monetarna, uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalne do wartości transakcji.

²⁵ Dobór celowy stanowił m.in. uzupełnienie zapisów księgowych (wg. pozycji dziennika) do kwot ujętych w dowodach księgowych oraz pięciu składek do organizacji międzynarodowych, które nie zostały wylosowane.

²⁶ W Ministerstwie Środowiska nie udzielano w ramach części 22 zamówień publicznych.

²⁷ Dz. U. z 2017 r. poz. 1579, ze zm., dalej „*upzp*”.

W RZGW we Wrocławiu w przypadku dwóch spośród trzech zbadanych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego stwierdzono naruszenie przepisów upzp. Jedno zamówienie zostało udzielone z naruszeniem przesłanek zastosowania trybu zamówienia z wolnej ręki (art. 67 ust. 1 pkt 3 upzp). Drugie zamówienie zostało udzielone z wyłączeniem stosowania przepisów upzp. Przy szacowaniu wartości tego zamówienia nie uwzględniono wartości wcześniej zrealizowanego zamówienia udzielonego w trybie przetargu nieograniczonego, co było niezgodne z art. 32 ust. 1, 2 i 4 upzp. W tej jednostce w wyniku działań stanowiących naruszenie prawa wydatkowano w 2017 r. kwotę 542,4 tys. zł.

Wyniki kontroli wykazały m.in. następujące nieprawidłowości:

- W RZGW we Wrocławiu w ramach realizacji dwóch wieloletnich zadań inwestycyjnych, tj. „Budowa i modernizacja obiektów hydrotechnicznych” oraz „Budowa stopnia wodnego Malczyce” zaciągnięto zobowiązania w łącznej kwocie 467,4 tys. zł, które nie miały pokrycia w planie finansowym jednostki. Było to niezgodne z art. 46 ust. 1 *ufp* i spowodowało powstanie zobowiązań wymagalnych. O zwiększenie limitu wydatków wnioskowano już po zaciągnięciu zobowiązań. W konsekwencji naliczone zostały odsetki od nieterminowych płatności (0,06 tys. zł), co stanowiło naruszenie zasad określonych w art. 44 ust. 3 *ufp*. Tym samym mogło nastąpić naruszenie dyscypliny finansów publicznych określone w art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. *o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych*²⁸. Natomiast część kwoty zobowiązań została sfinansowana w ramach dostępnego limitu wydatków, ale z niewłaściwych dla rodzaju wydatku podziałek klasyfikacji budżetowej – zamiast finansowania w grupie wydatków majątkowych wydatki poniesiono w grupie wydatków bieżących. Było to niezgodne z załącznikiem nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. *w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych*²⁹.
- Działaniem nieprawidłowym, zdaniem NIK, było zawarcie w RZGW we Wrocławiu pięciu umów zlecenia na realizację zadań, określonych w obowiązującym w 2017 r. Regulaminie Organizacyjnym RZGW. Charakter prac i sposób ich wykonywania wyczerpywał znamiona stosunku pracy, określone w art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – *Kodeks pracy*³⁰. Wartość wydatków poniesionych w 2017 r. na sfinansowanie tych umów wyniosła 141,1 tys. zł.
- Bez uprzedniego zawarcia umowy pomiędzy Zarządem Pracowniczej Kasy Zapomogowo Pożyczkowej a pracodawcą, tj. RZGW we Wrocławiu, sfinansowano w 2017 r. na podstawie umów zlecenia, wydatki w kwocie 1,9 tys. zł na obsługę finansowo-księgową PKZP. Było to niezgodne z § 6 Statutu PKZP, stosownie do którego m.in. obsługę finansowo-księgową PKZP sprawuje pracodawca, a szczegółowe zasady udzielania przez pracodawcę pomocy PKZP określa umowa.
- W RZGW w Warszawie nie wykorzystano 40% środków możliwych do uzyskania z rezerwy celowej poz. 59 – *Dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej* na finansowanie zadań z zakresu gospodarki wodnej. Jest to szczególnie niekorzystne w sytuacji niedoboru środków na finansowanie zadań związanych z utrzymaniem wód i infrastruktury hydrotechnicznej. Należy zwrócić uwagę, że przyznane limity na realizację najpilniejszych zadań, wynikających z przepisów ustawy – *Prawo wodne z 2001 r.*, łącznie ze środkami z rezerwy celowej budżetu państwa na usuwanie skutków klęsk żywiołowych – jak podkreślał Dyrektor RZGW w piśmie do KZGW w lutym 2017 r. – nie wystarczają na zrealizowanie potrzeb.

²⁸ Dz. U. z 2017 r. poz. 1311, ze zm., dalej *undfp*. Zgodnie z art. 15 ust. 1 tej ustawy naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest *zaciągnięcie lub zmiana zobowiązania bez upoważnienia określonego ustawą budżetową, uchwałą budżetową lub planem finansowym albo z przekroczeniem zakresu tego upoważnienia lub z naruszeniem przepisów dotyczących zaciągania lub zmiany zobowiązań przez jednostkę sektora finansów publicznych*.

²⁹ Dz. U. z 2014 r. poz. 1053, ze zm.

³⁰ Dz. U. z 2018 r. poz. 108, ze zm.

Prezes KZGW został poinformowany o zinwentaryzowanych potrzebach (na 2017 r. i lata następne), niezbędnych do utrzymania we właściwym stanie technicznym budowli hydrotechnicznych, będących w administracji jednostki, zapewniających ich bezpieczeństwo. Określono 155 zadań na łączną kwotę 729.000,0 tys. zł, z tego 88 zadań najważniejszych, bezpośrednio wpływających na prawidłowe funkcjonowanie zbiorników wodnych i na tereny przyległe. Oszacowano je na kwotę ok. 514.000,0 tys. zł, z czego 491.000,0 tys. zł przypada na 30 wieloletnich zadań remontowych, 18.000,0 tys. zł na 23 zadania jednoroczne i 5.000,0 tys. zł na 35 corocznych zadań utrzymaniowych. Brak środków stwarza zagrożenie m.in. dla:

- wałów przeciwpowodziowych w miejscach erodowanych przez rzekę, w których bliskość nurtu bezpośrednio zagraża stopie wału, co może doprowadzić do jego przerwania i zalania chronionej doliny;
- domostw i zagród przez erozję dochodzącą bezpośrednio do nich.

Opisana wyżej sytuacja jest, zdaniem NIK, bardzo niepokojąca. Z jednej strony w RZGW w Warszawie szacowane są roczne potrzeby finansowe na kilkaset milionów złotych, a z drugiej – podejmowane działania nie doprowadziły do pełnego wykorzystania kilkudziesięciu milionów złotych.

W ocenie NIK, jednostka nie była właściwie przygotowana do realizacji zadań, o czym świadczy kilkakrotnie aneksowanie wielu umów o dofinansowanie. Było to spowodowane m.in. brakiem wiedzy o potrzebie uzyskania stosownych decyzji administracyjnych lub o terminach oczekiwania na ich wydanie. Nie był także precyzyjnie określany zakres prac, co z kolei generowało konieczność wykonywania robót dodatkowych, rozliczanych na podstawie protokołów konieczności, wprowadzanych do umów z dotującym nawet po dwóch latach od ich realizacji (ustalenia kontroli przeprowadzanej przez NFOSiGW). Należy również zauważyć, że znaczące różnice między szacowanymi kosztami robót, a ceną wynikającą z postępowań przetargowych, świadczą o nieprecyzyjnym szacowaniu wartości zamówień.

Na koniec 2017 r. zobowiązania w części 22 wyniosły 67.617,8 tys. zł. Były one wyższe od stanu zobowiązań na koniec 2016 r. o 4.603,8 tys. zł, tj. o 7,3%. Główną pozycję zobowiązań stanowiły składki do organizacji międzynarodowych w kwocie 49.989,6 tys. zł. Pozostałe zobowiązania dotyczyły m.in. dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

Dane dotyczące wydatków budżetu państwa w części 22 – Gospodarka wodna przedstawiono w tabeli stanowiącej załącznik 2a do Informacji.

2.1.2. Wydatki budżetu państwa w części 41 – Środowisko

W ustawie budżetowej wydatki budżetu państwa w części 41 – Środowisko zostały zaplanowane w wysokości 395.224,0 tys. zł. W ciągu roku limit wydatków został zwiększony o 172.532,6 tys. zł (tj. o 43,7%), do kwoty 567.756,6 tys. zł. Zwiększenia limitu wydatków wynikały przede wszystkim ze zwiększenia planu wydatków o 169.501,9 tys. zł z rezerw celowych z przeznaczeniem głównie na dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej (poz. 59 *Dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej* – 88.108,6 tys. zł), uregulowanie zobowiązań wymagalnych (poz. 16 *Zobowiązania wymagalne Skarbu Państwa* – 54.708,1 tys. zł) oraz współfinansowanie i finansowanie projektów realizowanych z udziałem środków europejskich (poz. 8 *Współfinansowanie i finansowanie projektów realizowanych z udziałem środków europejskich*³¹ – 24.577,3 tys. zł).

³¹ Współfinansowanie projektów realizowanych z udziałem środków europejskich, finansowanie projektów z udziałem środków otrzymywanych od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA), projektów z udziałem innych środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej nieujętych w budżecie środków europejskich, projektów pomocy technicznej, Wspólnej Polityki Rolnej, finansowanie potrzeb wynikających z różnic kursowych oraz rozliczeń programów i projektów finansowanych z udziałem środków z UE.

Zrealizowane wydatki wyniosły 551.391,3 tys. zł, tj. 97,1% planu po zmianach, w tym wydatki na współfinansowanie projektów z udziałem środków UE – 67.643,6 tys. zł (12,3% wydatków ogółem). W porównaniu do 2016 r. wydatki były niższe o 89.937,8 tys. zł, tj. o 14,0%.

Uruchomione środki z rezerw celowych zostały wykorzystane w 95,8% (162.391,1 tys. zł).

Z rezerwy celowej poz. 59 wykorzystano 81.466,5 tys. zł, tj. 92,5% środków uruchomionych (z uwzględnieniem korekt), a 79,6% kwoty możliwej do uzyskania w 2017 r., m.in. na:

- realizację zobowiązań finansowych Polski wynikających z członkostwa w organizacjach/umowach międzynarodowych, za które odpowiada Minister Środowiska, w dziedzinie ochrony środowiska na kwotę 26.838,8 tys. zł;
- wsparcie procesu negocjacyjnego oraz realizację zadań związanych z wypełnianiem obowiązków wynikających z porozumień międzynarodowych oraz współpracy międzynarodowej w obszarze kompetencji resortu środowiska na kwotę 5.356,6 tys. zł;
- centralne oznaczanie prób w zakresie wybranych substancji priorytetowych w biocie w rzekach i jeziorach, według wymagań dyrektywy 2013/39/UE, pobranych w ramach realizacji monitoringu diagnostycznego w latach 2016–2017 i 2017–2018 na kwotę 4.177,1 tys. zł.

Środki z rezerw celowych poz. 16 i poz. 8 zostały wykorzystane m.in. na:

- zwrot nadpłaty z tytułu opłat za brak sieci zbierania pojazdów za 2006 r. oraz odsetek od zaległości z tego tytułu na kwotę 29.805,9 tys. zł;
- sfinansowanie 2% korekty systemowej i korekty finansowej z tytułu podatku VAT³², nałożonej przez Komisję Europejską za projekty, zrealizowane w ramach Funduszu Spójności 2004–2006 na kwotę 22.830,5 tys. zł;
- wypłatę odszkodowań za szkody wyrządzone przez zwierzęta chronione i przez zwierzęta łowne na kwotę 24.791,3 tys. zł.

Dwoma decyzjami z 1 grudnia i 21 grudnia 2017 r. Minister Środowiska zablokował wydatki w budżecie państwa w części 41 – Środowisko łącznie na kwotę 1.408,0 tys. zł. Zablokowano środki przeznaczone na projekty realizowane w ramach PO liŚ 2014–2020, Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego (MF EOG) 2009–2014, Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014–2020³³ i RPO Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014–2020.

Minister Środowiska dokonał blokady wydatków w budżecie państwa w części 41 – Środowisko w kwocie 561,9 tys. zł dopiero po upływie dwóch i trzech miesięcy od otrzymania wniosków z GDOŚ. Zdaniem NIK, identyfikowanie potrzeb jednostek powinno przebiegać na bieżąco, szczególnie w drugiej połowie roku. Proces ten w przypadku dwóch wniosków GDOŚ okazał się zbyt długotrwały. Decyzje w sprawie pozostałych wniosków były jednak podjęte bez zbędnej zwłoki.

Wydatki bieżące jednostek budżetowych, których udział w wydatkach części stanowił 69,9%, zrealizowano w wysokości 385.311,2 tys. zł, tj. 97,8% planu po zmianach, w tym na współfinansowanie projektów z udziałem środków UE wydano 24.122,0 tys. zł. W porównaniu do 2016 r. wydatki w tej grupie były niższe o 80.481,5 tys. zł, tj. o 17,3%.

Według sprawozdań z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28) i budżetu środków europejskich (Rb-28UE) w 2017 r., wydatki na wynagrodzenia w części 41 wyniosły łącznie 162.099,6 tys. zł, z tego z budżetu państwa 160.280,5 tys. zł (99,6% planu po zmianach) i z budżetu

³² Korekty finansowe nakładane są przez Komisję Europejską na państwa członkowskie Unii Europejskiej za naruszenia prawa związane z wydatkowaniem funduszy unijnych zapewniających wdrażanie m.in. polityki spójności. W związku z niedostosowaniem prawa krajowego do unijnego w zakresie przepisów dotyczących zamówień publicznych na projekty Funduszu Spójności została nałożona 2% korekta systemowa.

³³ Dalej „PO PT”.

środków europejskich 1.819,1 tys. zł (55,3% planu po zmianach). W porównaniu do 2016 r. wydatki na wynagrodzenia były wyższe o 3,2% (o 5.000,5 tys. zł). W ramach wydatków z budżetu państwa na wynagrodzenia, 14.186,8 tys. zł (96,1% planu po zmianach) stanowiły wydatki na współfinansowanie programów realizowanych ze środków UE, które w porównaniu z 2016 r. były wyższe o 5,2% (o 707,5 tys. zł). Nie zostały przekroczone wielkości limitu wynagrodzeń osobowych oraz dodatkowego wynagrodzenia rocznego.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w jednostkach podległych Ministrowi Środowiska w 2017 r. (według sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach) wyniosło 5.636 zł i w porównaniu do 2016 r. było wyższe o 1,7%, a przeciętne zatrudnienie wyniosło 2.397 osób i było wyższe o 34 osoby w porównaniu do 2016 r. Wzrost zatrudnienia spowodowany był m.in. zmniejszeniem w 2017 r. liczby osób przebywających na urloпах bezpłatnych, macierzyńskich oraz zasiłkach chorobowych, które zgodnie z metodologią sporządzania Rb-70, nie są ujmowane do wyliczenia przeciętnej liczby zatrudnionych; przejściem pracowników ze zlikwidowanego Ministerstwa Skarbu Państwa; utworzeniem nowych etatów w celu poprawienia jakości wykonywanych zadań; zatrudnieniem osób zaangażowanych w realizację zadań w ramach m.in. PO IiŚ 2014–2020, PO PT 2014–2020 oraz MF EOG 2009–2014.

W ramach wydatków bieżących jednostek budżetowych sfinansowano składki do 11 organizacji międzynarodowych w kwocie 32.448,4 tys. zł, tym 26.838,8 tys. zł pochodziło ze środków z rezerwy poz. 59. Wszystkie składki dotyczyły 2017 r. i zostały zapłacone w terminie.

Na wydatki majątkowe (w tym dotacje inwestycyjne) wykorzystano 41.579,6 tys. zł, tj. 93,2% planu po zmianach. Wydatki na współfinansowanie projektów realizowanych ze środków pochodzących z UE w tej grupie wyniosły 10.710,7 tys. zł. W porównaniu do 2016 r. wydatki majątkowe były niższe o 3.784,4 tys. zł, tj. o 8,3%. Poniesiono je m.in. na dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich dla NFOŚiGW (22.830,5 tys. zł) i dla parków narodowych (4.263,9 tys. zł).

Wydatki na dotacje celowe (na cele nieinwestycyjne) wyniosły 123.098,6 tys. zł (96,3% planu po zmianach). W porównaniu do 2016 r. były one niższe o 5.586,9 tys. zł, tj. o 4,3%. Dysponent części udzielił dotacji w szczególności 23 parkom narodowym (87.146,5 tys. zł), NFOŚiGW (29.967,2 tys. zł) i Państwowemu Gospodarstwu Leśnemu Lasy Państwowe (1.247,8 tys. zł). Dotacje dla NFOŚiGW były przeznaczone m.in. na korekty systemowe i korekty finansowe w ramach Funduszu Spójności oraz sfinansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników NFOŚiGW zaangażowanych w realizację zadań w ramach PO IiŚ. Dotacje dla Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe były przeznaczone m.in. na sporządzenie planów zalesień, wykonanie wielkoobszarowej inwentaryzacji stanu lasów i prowadzenie banku danych o zasobach leśnych i stanie lasów oraz wykonanie zadań związanych z realizacją programów współfinansowanych ze źródeł zagranicznych.

Badaniem objęto sześć umów dotacji na łączną kwotę 26.552,3 tys. zł (21,6% ogółu udzielonych dotacji w części 41), w tym 3.659,4 tys. zł na wydatki majątkowe. Dotowanym przekazano środki w łącznej wysokości 26.122,5 tys. zł (w tym 3.659,4 tys. zł na wydatki majątkowe), zgodnie ze złożonymi wnioskami o uruchomienie poszczególnych transz dotacji i harmonogramem płatności. Przekazane środki stanowiły 98,4% kwot wynikających z umów. Dotowani wykorzystali i rozliczyli środki w łącznej wysokości 25.867,8 tys. zł, co stanowiło 99,0% kwot przekazanych i 97,4% kwot wynikających z umów. Rozliczenia były przekazywane w terminach wskazanych w umowach. Niewykorzystane środki w łącznej wysokości 254,7 tys. zł zostały zwrócone na rachunek dotującego w wyznaczonych terminach. Środki zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem.

W 2017 r. na świadczenia na rzecz osób fizycznych wydatkowano 1.401,9 tys. zł, tj. 97,9% planu po zmianach. Były one niższe o 85,0 tys. zł, tj. o 5,7%, od wydatków zrealizowanych w 2016 r. Zostały przeznaczone m.in. na wypłatę nauczycielom dodatków wiejskich i mieszkaniowych, na wypłatę zasądzonych świadczeń oraz na świadczenia pracownicze wynikające z przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy.

W toku kontroli przeprowadzono u trzech dysponentów III stopnia (w Ministerstwie Środowiska, GDOŚ i RDOŚ w Łodzi) badanie wydatków pod względem gospodarności, legalności, celowości, rzetelności oraz prawidłowości udzielania zamówień publicznych wyłączonych z zastosowania przepisów upzp i prawidłowości zastosowanego trybu udzielania zamówień publicznych. Badaniem objęto wydatki udokumentowane 147 dowodami księgowymi na łączną kwotę 57,620,5 tys. zł (stanowiącą 38,3% wydatków ogółem zrealizowanych przez te jednostki), w tym z budżetu środków europejskich 4.211,5 tys. zł. Doboru próby do badania dowodów/zapisów księgowych dokonano z zastosowaniem metody MUS – 131 dowodów i 16 dowodów wybrano celowo.

W Ministerstwie Środowiska stwierdzono, że wydatek w kwocie 9.195,9 tys. zł na opłacenie części I raty składki za rok 2017 z tytułu członkostwa w Europejskiej Organizacji ds. Eksploatacji Satelitów Meteorologicznych EUMETSAT został sfinansowany ze środków części 41 – Środowisko (rozdział 75001 § 4540), pomimo że zobowiązanie to, zgodnie z planem wydatków, powinno zostać uregulowane w ramach limitu części 22 – Gospodarka wodna. Było to niezgodne z art. 44 ust. 1 *ufp*. Stosownie do tego przepisu wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele i w wysokościach ustalonych w planie finansowym jednostki.

W RDOŚ w Łodzi stwierdzono nieprawidłowość polegającą na zaciągnięciu zobowiązania w kwocie 14,9 tys. zł, poprzez zawarcie w grudniu 2017 r. umowy na m.in. zakup i dostawę urządzenia wielofunkcyjnego, bez zabezpieczenia środków finansowych na ten cel w planie finansowym RDOŚ. Czyny te mogą stanowić naruszenie dyscypliny finansów publicznych określone w art. 15 ust. 1 oraz art. 18b pkt 2 *undfp*. Według art. 15 ust. 1 *undfp* naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest m.in. zaciągnięcie zobowiązania bez upoważnienia określonego planem finansowym. Zgodnie z art. 18b pkt 2 *undfp* naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest m.in. niedokonanie lub nienależyte dokonanie wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczej lub finansowej z planem finansowym, jeżeli miało ono wpływ na zaciągnięcie zobowiązania niemieszczącego się w planie finansowym jednostki sektora finansów publicznych.

Szczegółowym badaniem u trzech dysponentów III stopnia (w Ministerstwie Środowiska, GDOŚ i RDOŚ w Łodzi) objęto dziewięć postępowań o udzielenie zamówień publicznych o łącznej wartości zawartych umów 38.788,4 tys. zł, z tego siedem udzielonych w trybie przetargu nieograniczonego (jedno z nich udzielone w Ministerstwie Środowiska było finansowane z budżetu środków europejskich), jedno w trybie z wolnej ręki i jedno z wyłączeniem stosowania przepisów upzp.

W Ministerstwie Środowiska ustalono, że postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na opracowanie ekspertyzy pt.: *Rekomendacje dla budowy sieci napraw i ponownego użycia oraz wytyczne dotyczące minimalnej funkcjonalności punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych dla jednostek samorządu terytorialnego*, nie było w pełni zgodne z wymogami upzp oraz nie zostało rzetelnie udokumentowane. I tak:

- niezgodnie z art. 96 ust. 1 pkt 11 upzp w protokole z postępowania zamawiający nie przedstawił powodów niedokonania podziału zamówienia na części, a jedynie wskazał: „zamówienie niepodzielne”;
- protokół z postępowania zawierał również błędy i braki, co ostatecznie uniemożliwiło wypełnianie jego funkcji informacyjnej;
- w trakcie postępowania nie przeprowadzono postępowania wyjaśniającego w sprawie rażąco niskiej ceny, co było niezgodne z wymogami art. 90 ust. 1 w związku z art. 90 ust. 1a pkt 1 upzp – zamawiający nie zwrócił się do oferentów z wnioskiem o udzielenie wyjaśnień, o których mowa w art. 90 ust. 1 upzp (w tym złożenie dowodów, dotyczących wyliczenia ceny lub kosztu), pomimo że cena całkowita obu złożonych ofert była niższa o co najmniej 30% od wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług, ustalonej przed wszczęciem postępowania zgodnie z art. 35 ust. 1 i 2 upzp.

Na koniec 2017 r. zobowiązania w części 41 wyniosły 16.600,3 tys. zł. Były wyższe od stanu zobowiązań na koniec 2016 r. (16.384,8 tys. zł) o 215,5 tys. zł, tj. o 1,3%. Główną pozycję zobowiązań stanowiło dodatkowe wynagrodzenie roczne (10.501,0 tys. zł) oraz składki do organizacji międzynarodowych (2.385,6 tys. zł). Zobowiązania wymagalne w 2017 r. nie wystąpiły.

Dane dotyczące wydatków budżetu państwa w części 41 – Środowisko przedstawiono w tabeli stanowiącej załącznik 2b do Informacji.

2.2. Wydatki budżetu środków europejskich

Ministerstwo Środowiska jako Instytucja Pośrednicząca

Zgodnie z rozporządzeniem ogólnym UE, dotyczącym wdrażania perspektywy finansowej 2014–2020³⁴, uruchomienie funduszy europejskich zostało uzależnione od spełnienia, do końca 2016 r., warunków ex-ante, tj. zapewnienia określonych warunków wyjściowych, umożliwiających efektywną realizację programów operacyjnych. NIK już w wystąpieniach pokontrolnych, skierowanych do Ministra Środowiska po kontroli wykonania budżetu państwa w 2014 r. oraz 2015 r., zwracała uwagę na ryzyko przekroczenia terminów spełnienia warunków wstępnych.

Komisja Europejska potwierdziła spełnienie przez Polskę warunku ex ante dotyczącego gospodarki wodnej w dniu 10 października 2017 r., natomiast w zakresie warunku dotyczącego gospodarki odpadami – w dniu 2 sierpnia 2017 r. Uzyskanie potwierdzenia KE spełnienia warunkowości ex-ante w 2017 r., tj. po wyznaczonym terminie, nie stanowiło przesłanki uniemożliwiającej efektywną realizację PO liŚ 2014–2020.

2.2.1. Wydatki budżetu środków europejskich w części 22 – Gospodarka wodna

W 2017 r. limit wydatków budżetu środków europejskich w części 22 – Gospodarka wodna, określony ustawą budżetową w kwocie 189.383,0 tys. zł, został zwiększony per saldo o 81.698,7 tys. zł, do kwoty 271.081,7 tys. zł. Limit został zmieniony w wyniku: przeniesienia kwoty 93.768,3 tys. zł ze środków rezerwy celowej poz. 98 *Finansowanie programów z budżetu środków europejskich* oraz przeniesienia kwoty 12.069,6 tys. zł z części 22 do części 41 – Środowisko na realizację projektów w ramach MF EOG 2009–2014 oraz POWER³⁵.

Limit wydatków wykorzystano, według sprawozdania Rb-28 UE, w kwocie 258.589,0 tys. zł, tj. 95,4% planu po zmianach i 385,8% wydatków poniesionych w 2016 r., w tym w ramach PO liŚ 2014–2020 wykorzystano 258.587,8 tys. zł. W ramach tego programu zaplanowano realizację 26 projektów. Na pięć z tych projektów wykorzystano łącznie 237.546,7 tys. zł, tj. 89,0% planu po zmianach dla PO liŚ 2014–2020, z tego:

- 177.081,1 tys. zł na budowę zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny na rzece Odrze w województwie śląskim (polder);
- 24.188,6 tys. zł na ochronę przed powodzią Kotliny Kłodzkiej ze szczególnym uwzględnieniem miasta Kłodzka;
- 13.420,4 tys. zł na modernizację śluz odrzańskich na odcinku będącym w zarządzie RZGW Gliwice – przystosowanie do III klasy drogi wodnej Faza II;

³⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L Nr 347 z 20.12.2013, str. 320, ze zm.).

³⁵ Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014–2020.

- 11.879,5 tys. zł na modernizację jazów odrzańskich na odcinku będącym w zarządzie RZGW Wrocław – województwo opolskie (Etap I);
- 10.977,1 tys. zł na modernizację śluz odrzańskich na Kanale Gliwickim na odcinku będącym w zarządzie RZGW Gliwice – przystosowanie do III klasy drogi wodnej – Etap II.

W ramach PO IiŚ 2014–2020 nie wykorzystano 8.418,2 tys. zł, tj. 3,2% planu po zmianach. Wynikało to ze zmniejszenia pierwotnie założonego zakresu robót koniecznych do realizacji przez wykonawcę tymczasowego w ramach projektu *Zbiornik przeciwpowodziowy Racibórz Dolny na rzece Odrze w województwie śląskim (polder)* oraz opóźnień w projekcie *Opracowanie II aktualizacji programu wodno-środowiskowego kraju i planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania*.

Minister Środowiska w grudniu 2017 r. zablokował na wniosek p.o. Prezesa KZGW wydatki budżetu środków europejskich na kwotę 4.243,1 tys. zł. Blokadą objęto środki, ujęte w planie wydatków RZGW we Wrocławiu, przeznaczone na realizację projektów w ramach PO IiŚ 2014–2020 (2.774,1 tys. zł) i RPO Województwa Dolnośląskiego (1.469,0 tys. zł). Przyczyną blokady były głównie opóźnienia w przeprowadzeniu postępowań przetargowych dla działań inwestycyjnych, oszczędności związane z absencją chorobową pracowników zaangażowanych w realizację projektów, przedłużające się procedury dotyczące zwiększenia zatrudnienia oraz późniejsze podpisanie porozumienia o dofinansowaniu.

W RZGW w Warszawie niewłaściwie zaplanowano realizację projektów finansowanych z budżetu środków europejskich, a w szczególności projektu *Budowa 2 lodołamaczy dla potrzeb zimowej osłony przeciwpowodziowej na terenie działania RZGW w Warszawie*. Skutkowało to wykorzystaniem w 2017 r. zaledwie 28,6% środków ujętych w pierwotnym planie finansowym, a 58,7% w planie finansowym po zmianach.

Zmniejszenie limitu wydatków na wskazany wyżej projekt spowodowane było – według wyjaśnień Dyrektora RZGW – głównie koniecznością rewizji pierwotnych założeń technicznych lodołamaczy, stosownie do wymagań instytucji klasyfikacyjnej, tj. Polskiego Rejestru Statków, w zakresie parametrów wytrzymałościowych kadłubów lodołamaczy. W związku z powyższym należało dokonać analizy możliwości technicznych budowy lodołamaczy o parametrach wymaganych przez RZGW w Warszawie. Zdaniem NIK planowanie wydatków na wskazany wyżej projekt powinno być poprzedzone konsultacjami z właściwymi instytucjami w celu określenia parametrów technicznych i możliwości budowy lodołamaczy.

W 2017 r. w ramach PO IiŚ 2014–2020 zawarto siedem umów o dofinansowanie na realizację projektów, których beneficjentami były RZGW w Gdańsku, Krakowie, Szczecinie i Wrocławiu. Łączna kwota przyznanego dofinansowania UE wyniosła 655.981,3 tys. zł.

Dane dotyczące wydatków budżetu środków europejskich w części 22 – Gospodarka wodna przedstawiono w tabeli stanowiącej załącznik 4a do Informacji.

2.2.2. Wydatki budżetu środków europejskich w części 41 – Środowisko

W 2017 r. limit wydatków w części 41 – Środowisko, określony ustawą budżetową w kwocie 782.688,0 tys. zł, został zwiększony per saldo o 21.917,2 tys. zł, tj. o 2,8%, do wysokości 804.605,2 tys. zł. Limit został zwiększony w wyniku przeniesienia kwoty 12.069,6 tys. zł z części 22 – Gospodarka wodna do części 41 oraz przeniesienia kwoty 9.847,6 tys. zł ze środków rezerw celowych poz. 98 *Finansowanie programów z budżetu środków europejskich* oraz 99 *Finansowanie wynagrodzeń*.

Limit wydatków wykorzystano, według sprawozdania Rb-28 UE, w kwocie 779.886,8 tys. zł, tj. 96,9% planu po zmianach i 56,0% wydatków poniesionych w 2016 r., w tym w ramach PO IiŚ 2014–2020 wykorzystano 482.994,3 tys. zł, tj. 96,6% planu po zmianach. Sfinansowano płatności dla beneficjentów realizujących projekty w osiach priorytetowych: *II Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian*

klimate oraz *I Zmniejszenie emisyjności gospodarki*. Z tej kwoty najwięcej wykorzystano w ramach działania 2.3 *Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach* (358.662,5 tys. zł) oraz 2.1 *Adaptacja do zmian klimatu wraz z zabezpieczeniem i zwiększeniem odporności na klęski żywiołowe, w szczególności katastrofy naturalne oraz monitoring środowiska* (70.096,3 tys. zł).

W ramach pozostałych programów w 2017 r. wydatkowano łącznie 296.892,5 tys. zł, z tego:

- 152.073,5 tys. zł z MF EOG (96,5% planu po zmianach) na płatności dla beneficjentów realizujących projekty;
- 74.098,0 tys. zł z Norweskiego Mechanizmu Finansowego (97,6% planu po zmianach) na płatności dla beneficjentów realizujących projekty;
- 68.037,0 tys. zł z PO liŚ 2007–2013 (100,0% planu po zmianach) na realizację płatności końcowych dla beneficjentów ośmiu projektów;
- 1.437,3 tys. zł z sześciu RPO³⁶ (86,6% planu po zmianach) na realizację ośmiu projektów;
- 1.246,7 tys. zł z POWER (100% planu po zmianach) na realizację pięciu projektów.

Minister Środowiska w październiku i grudniu 2017 r. na podstawie: pięciu wniosków GDOŚ, GIOŚ oraz Dyrektora Generalnego MŚ zablokował wydatki na kwotę 2.235,7 tys. zł. Środki objęte blokadą były planowane na realizację dziesięciu projektów w ramach PO liŚ 2014–2020 (2.150,0 tys. zł) oraz jednego projektu w ramach RPO Województwa Świętokrzyskiego (85,7 tys. zł).

Blokady dla projektów realizowanych w ramach PO liŚ 2014–2020 wynikały m.in. z przedłużających się procedur dotyczących zwiększenia zatrudnienia oraz przesunięcia terminu rozpoczęcia i realizacji projektów. Blokada dla projektu *Rozpoznanie uwarunkowań i ochrona czynna w obszarach Natura 2000 i rezerwach przyrody na terenie województwa świętokrzyskiego*, realizowanego przez RDOŚ w Kielcach, wynikała z rezygnacji z podpisania umowy przez wykonawcę na wykonanie zabiegów czynnej ochrony (tj. koszenia oraz usuwania drzew i krzewów) w rezerwach przyrody.

W 2017 r. zawarto 352 umowy z beneficjentami realizującymi projekty o łącznej kwocie przyznanego dofinansowania 5.467.492,7 tys. zł, w tym w ramach: PO liŚ 2014–2020 zawarto 330 umów³⁷ (dofinansowanie UE 5.451.132,0 tys. zł), MF EOG zawarto 16 umów (dofinansowanie 12.091,7 tys. zł) oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego zawarto 6 umów (dofinansowanie 4.269,0 tys. zł).

W Ministerstwie Środowiska (urzędzie obsługującym Ministra Środowiska) niewłaściwie przygotowano realizację dwóch projektów finansowanych z budżetu środków europejskich w ramach PO liŚ 2014–2020, co spowodowało, że w 2017 r. wykorzystano zaledwie 29,1% środków ujętych w pierwotnym planie finansowym.

Mimo, iż w MŚ wiadano (od końca 2016 r. oraz marca 2017 r.), że dwa projekty nie będą realizowane, bezzasadnie ujmowano w *Planie wydatków budżetu środków europejskich Centrali MŚ* wydatki na ich realizację, na łączną kwotę 8.290,0 tys. zł (39,6% pierwotnego planu wydatków MŚ w 2017 r.), z tego na: *Ogólnopolski projekt informacyjno-edukacyjny w zakresie zmian klimatu i adaptacji do nich* (3.962,0 tys. zł) oraz *Ogólnopolski projekt wsparcia postaw proekologicznych w obszarach kluczowych dla zrównoważonego rozwoju* (4.328,0 tys. zł). Projekty te zostały wpisane przez Ministerstwo Rozwoju (MR) do *Wykazu Projektów Zidentyfikowanych PO liŚ 2014–2020*³⁸ (Wykaz projektów) w pierwszej wersji tego dokumentu (z dnia 23 lipca 2015 r.), a ich realizacja miała się rozpocząć w I kwartale

³⁶ RPO Województwa Dolnośląskiego, RPO Lubuskie, RPO Województwa Opolskiego, RPO Województwa Podlaskiego, RPO Województwa Pomorskiego i RPO Województwa Świętokrzyskiego.

³⁷ W tym trzy umowy (dofinansowanie UE 10.017,0 tys. zł) zostały rozwiązane z powodu rezygnacji z realizacji projektów przez beneficjentów.

³⁸ Załącznik 5. Wykaz projektów zidentyfikowanych przez właściwą instytucję w ramach trybu pozakonkursowego do Szczegółowego opisu osi priorytetowych PO liŚ 2014–2020.

2016 r. W obydwu projektach wystąpiło półroczne opóźnienie w złożeniu *Wniosków o dofinansowanie* do NFOŚiGW – wnioski zostały złożone w czerwcu 2016 r. a nie w grudniu 2015 r.

Zdaniem NIK, ujęcie w *Planie wydatków MŚ* środków na realizację wskazanych wyżej projektów było działaniem niecelowym i nierzetelnym.

Nieprawidłowości stwierdzone w zakresie planowania wydatków z budżetu środków europejskich w MŚ (dysponent III stopnia), wskazują na niewłaściwe funkcjonowanie systemu kontroli zarządczej, zwłaszcza w zakresie standardu Nr 6. *Określanie celów i zadań, monitorowanie i ocena ich realizacji* w odniesieniu do jasnego określenia celów i zadań oraz zapewnienia, aby określając cele i zadania wskazać także jednostki, komórki organizacyjne lub osoby odpowiedzialne bezpośrednio za ich wykonanie oraz zasoby przeznaczone do ich realizacji oraz w zakresie standardu Nr 11. *Nadzór*³⁹.

W GDOŚ (dysponent III stopnia) nierzetelnie zaplanowano i w konsekwencji nie wykorzystano dostępnego w 2017 r. limitu wydatków z budżetu środków europejskich. W trakcie roku plan wydatków został na podstawie 13 decyzji zmniejszony aż o 65,6% do kwoty 1.653,8 tys. zł. Ostatecznie wykorzystano środki w kwocie 1.237,8 tys. zł, tj. zaledwie w 25,7% planu pierwotnego i w 74,9% planu po zmianach. Nie w pełni zostały wykonane cztery projekty w ramach PO liŚ:

- *Inwentaryzacja cennych siedlisk przyrodniczych kraju, gatunków występujących w ich obrębie oraz stworzenie Banu Danych o Zasobach Przyrodniczych,*
- *Opracowanie zasad kontroli i zwalczania inwazyjnych gatunków obcych wraz z przeprowadzaniem pilotażowych działań i edukacją społeczną,*
- *Opracowanie planów zadań ochronnych dla Obszarów Natura 2000,*
- *Ochrona siedlisk i gatunków terenów nieleśnych zależnych od wód.*

Było to spowodowane złą organizacją pracy jednostki, co NIK oceniła jako postępowanie nierzetelne.

Dane dotyczące wydatków budżetu środków europejskich w części 41 – Środowisko przedstawiono w tabeli stanowiącej załącznik 4b do Informacji.

2.3. Efekty rzeczowe prowadzonej działalności

W 2017 r. według danych ujętych w sprawozdaniu Rb-BZ1 z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym za 2017, poniesiono wydatki:

- w części 22 – Gospodarka wodna w kwocie 1.028.027,1 tys. zł, co stanowiło 97,6% planu po zmianach, z tego 769.438,1 tys. zł z budżetu państwa i 258.589,0 tys. zł z budżetu środków europejskich;
- w części 41 – Środowisko w kwocie 1.331.278,1 tys. zł, co stanowiło 97,0% planu po zmianach, z tego: 551.391,3 tys. zł z budżetu państwa i 779.886,8 tys. zł z budżetu środków europejskich.

Największe wydatki w **części 22** zrealizowano w Funkcji 12 – Środowisko. Stanowiły one 99,8% wydatków ogółem w tej części budżetu państwa i wyniosły 1.026.091,3 tys. zł (97,6% planu po zmianach), z tego: 767.502,3 tys. zł z budżetu państwa i 258.589,0 tys. zł ze środków europejskich.

W toku kontroli przeprowadzono szczegółową analizę efektów wydatkowania środków na zadanie 12.5.W *Ochrona wód i gospodarowanie zasobami wodnymi* oraz trzy podzadania wchodzące w jego zakres.

Celem zadania 12.5.W *Ochrona wód i gospodarowanie zasobami wodnymi* było zapewnienie zrównoważonego gospodarowania wodami. Na to zadanie wykorzystano 1.024.665,1 tys. zł (97,6%

³⁹ Standardy kontroli zarządczej zostały określone w Komunikacie Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MF Nr 15, poz. 84).

planu po zmianach), z tego: 766.781,0 tys. zł z budżetu państwa i 257.884,1 tys. zł ze środków europejskich. Wartość miernika określająca stopień realizacji celu „*Stopień realizacji planów zarządzania ryzykiem powodziowym (PZRP) oraz programu wodno-środowiskowego kraju (PWŚK) (%)*”, została osiągnięta na planowanym poziomie 5%.

Celem podzadania 12.5.1.W *Kształtowanie, ochrona i wykorzystanie zasobów wodnych* było zapewnienie właściwych warunków korzystania z wód. Na to podzadanie wykorzystano 131.158,3 tys. zł (96,0% planu po zmianach), z tego: 99.083,7 tys. zł z budżetu państwa i 32.074,6 tys. zł ze środków europejskich. Wartość miernika, określająca stopień realizacji celu „*Stopień zaawansowania prac nad II aktualizacją planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy (%)*” została osiągnięta na planowanym poziomie 26%.

Celem podzadania 12.5.2.W *Utrzymanie wód i urządzeń wodnych wraz z infrastrukturą związaną z gospodarowaniem zasobami wodnymi* było zapewnienie właściwych warunków korzystania z wód i urządzeń wodnych. Na to podzadanie wykorzystano 289.570,0 tys. zł (98,5% planu po zmianach), z tego: 289.344,0 tys. zł z budżetu państwa i 226,0 tys. zł ze środków europejskich. Wartość miernika, określająca stopień realizacji celu „*Stopień realizacji potrzeb w zakresie utrzymania majątku Skarbu Państwa przy konieczności zachowania jego dobrego stanu (%)*” została osiągnięta na poziomie 19% wobec planowanych 8%.

Celem podzadania 12.5.3.W *Ochrona przeciwpowodziowa* była poprawa bezpieczeństwa powodziowego kraju. Na to podzadanie wykorzystano 603.936,8 tys. zł (97,5% planu po zmianach), z tego: 378.353,3 tys. zł z budżetu państwa i 225.583,5 tys. zł ze środków europejskich. Wartość miernika, określająca stopień realizacji celu „*Liczba realizowanych w danym roku przedsięwzięć wynikających z planów zarządzania ryzykiem powodziowym (szt.)*” została osiągnięta na planowanym poziomie 13 szt.

Największe wydatki w części 41 zrealizowano w Funkcji 12 – Środowisko. Stanowiły one 92,2% wydatków ogółem w tej części budżetu państwa i wyniosły 1.227.743,1 tys. zł (97,2% planu po zmianach), z tego: 453.179,1 tys. zł z budżetu państwa i 774.564,0 tys. zł ze środków europejskich.

Szczegółową analizą objęto zadanie 12.1.W *System ochrony środowiska i informacji o środowisku* wraz z pięcioma podzadaniami wchodzącymi w jego zakres, zadanie 12.4.W *Gospodarka zasobami i strukturami geologicznymi* oraz zadanie 12.5.W *Ochrona wód i gospodarowanie zasobami wodnymi* z dwoma podzadaniami wchodzącymi w jego zakres. Dodatkowo, w zakresie wykonania wniosków pokontrolnych z poprzednich lat, badaniem objęto mierniki dla podzadania 12.1.6.W *Gospodarka odpadami*, działania 12.1.6.1.W *System zagospodarowania odpadów*, działania 12.2.3.W *Ochrona gleb i rekultywacja terenów zdegradowanych*, działania 12.2.3.1.W *Ochrona gleb i rekultywacja terenów zdegradowanych*, działania 12.3.1.4.W *Handel uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych i innych substancji oraz bilansowanie i zarządzanie emisjami*, podzadania 12.3.1.W *Systemy ochrony powietrza i przeciwdziałania zmianom klimatu* i działania 12.3.1.3.W *Ograniczanie emisji gazów cieplarnianych i innych substancji*.

Na poziomie zadania 12.1.W *System ochrony środowiska i informacji o środowisku* zdefiniowano dwa cele: *Wdrożenie we wszystkich gminach w kraju selektywnego zbierania odpadów* i *Zapewnienie informacji w zakresie ochrony i stanu środowiska*. Na to zadanie wykorzystano 260.885,4 tys. zł (97,6% planu po zmianach), z tego: 201.943,4 tys. zł z budżetu państwa i 58.942,0 tys. zł ze środków europejskich. Określająca stopień realizacji celu wartość miernika „*Odsetek gmin, które wdrożyły system selektywnego zbierania odpadów u źródła (%)*” została osiągnięta na poziomie 99,96% wobec planowanej do osiągnięcia wartości 100%, a osiągnięta wartość miernika „*Stopień zrealizowanych; 1) ocen, 2) raportów, 3) sprawozdań w zakresie ochrony środowiska (%)*” została osiągnięta na poziomie 1) 100%, 2) 100%, 3) 100% i była równa wartości planowanej.

Celem podzadania 12.1.1.W *Tworzenie i koordynacja regulacji w zakresie ochrony środowiska oraz informacja o środowisku* było tworzenie podstaw dla zrównoważonego rozwoju oraz udostępnianie informacji o środowisku. Na to zadanie wykorzystano 58.736,1 tys. zł (97,0% planu po zmianach), z tego: 52.896,3 tys. zł budżetu państwa i 5.839,8 tys. zł ze środków europejskich. Wartość miernika, określająca stopień realizacji celu „*Liczba zrealizowanych w danym roku przedsięwzięć służących realizacji polityki zrównoważonego rozwoju i realizowanych w związku z udostępnianiem informacji o środowisku (szt.)*” została osiągnięta na poziomie 16,125 szt. wobec planowanej 15,926 szt. Określenie „przedsięwzięcie” nie zostało zdefiniowane.

Celem podzadania 12.1.2.W *Promocja zachowań proekologicznych i edukacja środowiskowa* było zwiększenie wzrostu świadomości środowiskowej społeczeństwa. Na to zadanie wykorzystano 7.789,9 tys. zł (84,6% planu po zmianach), z tego: 7.533,4 tys. zł z budżetu państwa i 256,5 tys. zł ze środków europejskich. Wartość miernika, określająca stopień realizacji celu „*Liczba przeprowadzonych kampanii służących realizacji polityki zrównoważonego rozwoju (szt.)*” została osiągnięta na poziomie 159 wobec planowanej 165.

Celem podzadania 12.1.3.W *Monitoring środowiska i kontrole w zakresie ochrony środowiska* było zapewnienie pełnej informacji o bieżącym stanie środowiska i kierunkach jego zmian. Na to zadanie wykorzystano 111.482,3 tys. zł (98,5% planu po zmianach), z tego: 87.111,1 tys. zł z budżetu państwa i 24.371,2 tys. zł z budżetu środków europejskich. Wartość miernika, określająca stopień realizacji celu „*Liczba działań zapewniających uzyskanie pełnej informacji (szt.)*” została osiągnięta na poziomie 51 wobec planowanej 52.

Celem podzadania 12.1.4.W *Ochrona przed skutkami zagrożeń* było zwiększenie poziomu ochrony przed skutkami zagrożeń. Na to zadanie wykorzystano 50.180,9 tys. zł z budżetu państwa (98,7% planu po zmianach). Wartość miernika, określająca stopień realizacji celu „*Liczba załatwionych w danym roku spraw dotyczących strategicznych ocen oddziaływania na środowisko i ocen oddziaływania przedsięwzięć/liczba spraw rozpatrywanych w danym roku (szt./szt.)*” została osiągnięta na poziomie 35.164/37.016 wobec planowanej 34.455/35.935.

Celem podzadania 12.1.6.W *Gospodarka odpadami* było zwiększenie masy odpadów poddanych odzyskowi. Na to zadanie wykorzystano 32.696,3 tys. zł (97,4% planu po zmianach), z tego: 4.221,8 tys. zł z budżetu państwa i 28.474,5 tys. z budżetu środków europejskich. Wartość miernika, określająca stopień realizacji celu „*Masa odpadów poddanych odzyskowi (%)*”, została zaplanowana na poziomie 74%. W sprawozdaniu RB-BZ1 w kolumnie dotyczącej wykonania wartości miernika wskazano „72 (ostatnie dostępne dane za 2016 r.)”.

Celem zadania 12.4.W *Gospodarka zasobami i strukturami geologicznymi* było rozpoznawanie budowy geologicznej kraju pod kątem możliwości zaopatrzenia ludności oraz sektorów gospodarczych w kopaliny i wody podziemne wraz z ich ochroną. Na to zadanie wykorzystano 11.395,6 tys. zł (98,8% planu po zmianach) z budżetu państwa. Wartość miernika, określająca stopień realizacji celu „*Liczba wydanych koncesji i decyzji zmieniających koncesje na działalność określoną w ustawie Prawo geologiczne i górnicze/liczba wydanych koncesji i decyzji zmieniających koncesje w roku poprzednim (szt./szt.)*”, została osiągnięta na poziomie 77/77 wobec planowanej 54/77.

Celem zadania 12.5.W *Ochrona wód i gospodarowanie zasobami wodnymi* było zwiększenie ilości retencjonowanej wody. Na to zadanie wykorzystano 470.114,7 tys. zł (99,22% planu po zmianach), z tego: 22.830,5 tys. zł z budżetu państwa i 447.284,2 tys. zł z budżetu środków europejskich. Wartość miernika, określająca stopień realizacji celu „*Liczba realizowanych przedsięwzięć zmierzających do zwiększenia ilości retencjonowanej wody/ liczba zrealizowanych przedsięwzięć w tym zakresie w danym roku (szt. szt.)*”, została osiągnięta na poziomie 20/1 wobec planowanej 21/1. Miernik nie był stosowany w latach ubiegłych.

Celem podzadania 12.5.1.W *Kształtowanie, ochrona i wykorzystanie zasobów wodnych* było zwiększenie ilości retencjonowanej wody. Na ten cel wykorzystano 46.098,6 tys. zł z budżetu środków europejskich (99,7% planu po zmianach). Wartość miernika, określająca stopień realizacji celu „*Liczba realizowanych przedsięwzięć zmierzających do zwiększenia ilości retencjonowanej wody/liczba zrealizowanych przedsięwzięć w tym zakresie w danym roku (szt./szt.)*”, została osiągnięta na poziomie 20/1 wobec planowanej 21/1. Miernik nie był stosowany w latach ubiegłych.

Celem podzadania 12.5.4.W *Wsparcie przedsięwzięć infrastrukturalnych w zakresie gospodarki wodno-ściekowej* była rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej. Na ten cel wykorzystano 424.016,2 tys. zł (99,2% planu po zmianach), z tego: 22.830,5 tys. zł z budżetu państwa i 401.185,7 tys. zł z budżetu środków europejskich. Wartość miernika określająca stopień realizacji celu „*Długość wybudowanej lub zmodernizowanej kanalizacji sanitarnej (km)*”, została osiągnięta na poziomie 58,75 km wobec planowanej 107,13 km. Wykazane niższe wykonanie wartości miernika spowodowane było zmianą terminów zakończenia projektów związanych z aneksowaniem umowy i omyłką przy wprowadzaniu danych z umowy do systemu informatycznego, z którego pozyskiwane były dane na temat realizowanych projektów.

Przeprowadzona analiza danych z wykonania budżetu w układzie zadaniowym przez dysponenta części 22 – Gospodarka wodna i 41 – Środowisko oraz objętych kontrolą dysponentów II i III stopnia ujawniła szereg nieprawidłowości w zakresie ustalania mierników oraz ich planowanych do osiągnięcia wartości. Część mierników do pomiaru stopnia realizacji wyznaczonych celów, określona została w sposób niezgodny z przepisami obowiązującego prawa.

1. W części 22 dla podzadania 12.5.2.W zdefiniowano miernik „*Stopień realizacji potrzeb w zakresie utrzymania majątku Skarbu Państwa przy konieczności zachowania jego dobrego stanu (%)*”, dla którego wartość ustalana była w oparciu o wysokość poniesionych wydatków i nakładów. Algorytm wyliczenia wartości tego miernika określono jako: „*Suma poniesionych wydatków w danym roku/niezbędne nakłady ogółem*”. Zdaniem NIK, uwzględnienie w algorytmie obliczania wartości mierników danych dotyczących wielkości wydatków nie pozwala na dokonanie oceny efektywności wydatkowania środków na dany cel i stanowi naruszenie obowiązujących w powyższym zakresie przepisów.

Na podstawie analizy danych z RZGW w Warszawie stwierdzono, że ustalony dla tego podzadania miernik i algorytm obliczania jego wartości wprowadza w błąd odbiorcę informacji. Osiągnięta w 2017 r. (w RZGW) wartość tego miernika na poziomie 98,43% nie oddaje faktycznej sytuacji w zakresie realizacji celu podzadania, tj. „*Zapewnienie właściwych warunków korzystania z wód i urządzeń wodnych*”. Tylko z ustaleń zapisanych w jednym protokole z kontroli okresowej – sprawdzenie stanu technicznego obiektów Stopnia Wodnego Dębe (przeprowadzonej w październiku 2017 r.) wynika, że nie zostały wykonane przez tę jednostkę zalecenia z poprzednich kontroli w odniesieniu do 20 obiektów. Przyczyną takiego stanu był niedostateczny poziom finansowania działalności RZGW. W protokole wskazano, że część najpilniejszych do realizacji zadań (m.in. pompownia Nieporęt, zaporą Arciechów-Kuligów, jaz Dębe – modernizacja rozdzielni NN) powinna być wykonana w okresie nie dłuższym niż trzy lata. Dalsze opóźnienia w realizacji niezbędnych prac modernizacyjnych i remontowych zbiornika, wynikające z braku finansowania, mogą wywołać zagrożenie bezpieczeństwa zarówno urządzeń wodnych jak i terenów przyległych, w tym ludzi i mienia.

W odniesieniu do dwóch obiektów Stopnia Wodnego Dębe, tj. pompowni Nieporęt i Zapory Arciechów-Kuligów, Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego wydał decyzje nakazujące usunięcie niewłaściwego stanu technicznego oraz wyeliminowanie zagrożenia bezpieczeństwa.

Jak wyjaśniono w kontrolowanej jednostce, dla obiektu pompowni Nieporęt w 2017 r. wykonano dokumentację projektową dla części podwodnej, jak również dla części nadwodnej. W lutym 2018 r.

remont pompowni Nieporęt został umieszczony na liście zadań inwestycyjnych w planie rzeczowo-finansowym na 2018 r., jako zadanie wynikające z decyzji nakazowych Nadzoru Budowlanego i przesłany do KZGW.

Nie usunięto natomiast nieprawidłowości w stanie technicznym zapory bocznej Arciechów-Kuligów, stosownie do decyzji Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego z kwietnia 2008 r., ze względu na konieczność zaangażowania bardzo wysokich nakładów finansowych. Szacunkowa wartość zadania wynosi blisko 10.000,0 tys. zł, co znacznie przekraczało możliwości finansowe RZGW w Warszawie. W związku z tym, że wykonanie zalecanych prac jest zadaniem wieloletnim, do ich rozpoczęcia wymagane jest uzyskanie zapewnienia finansowania. Podejmowane przez kierownictwo RZGW od 2010 r. działania, w celu pozyskania środków finansowych m.in. z budżetu środków europejskich, ze środków NFOŚiGW, nie przyniosły oczekiwanych rezultatów – składane wnioski były rozpatrywane negatywnie lub wpisywano je na listy rezerwowe. W lutym 2018 r. zadanie – zaporą boczną Arciechów-Kuligów – zostało umieszczone na liście zadań inwestycyjnych w planie rzeczowo-finansowym na 2018 r. jako zadanie wynikające z decyzji nakazowych nadzoru budowlanego, przesłanej do KZGW.

Powyższe wskazuje, że stan budowli hydrotechnicznych – wbrew płynącej z poziomu osiągniętej wartości miernika dla podzadania 12.5.2.W informacji o prawie 100% realizacji potrzeb w zakresie utrzymania majątku Skarbu Państwa przy konieczności zachowania jego dobrego stanu – nie zapewnia właściwych warunków korzystania z wód i urządzeń wodnych.

2. Wartości docelowe czterech badanych mierników⁴⁰ w części 22 nie były zmieniane w ślad za zmianami w planie finansowym. Zgodnie z § 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym⁴¹, dane w sprawozdaniach wykazuje się w zakresie planu po zmianach – w kwotach wydatków/kosztów i wartościach mierników wynikających z układu zadaniowego uwzględniającego zmiany dokonane w trakcie roku budżetowego w planie finansowym jednostki w trybie określonym w *ufp* lub w odrębnej ustawie. Miernik określa stopień realizacji celu danej działalności, a jego wartość oznacza poziom efektów z poniesionych nakładów, dlatego też zdaniem NIK, przewidywana wartość miernika na koniec danego roku powinna uwzględniać zmiany w planach finansowych. NIK po kontroli wykonania budżetu państwa w 2015 r. wносиła o dokonywanie zmian wartości mierników w ślad za zmianami limitu wydatków, w przypadku gdy zmiany w tych limitach mogą wpływać na zmianę wartości miernika. Ustalenia kontroli wykonania budżetu państwa w 2016 r. i 2017 r. wykazują, że wniosek ten nie został zrealizowany.
3. W sprawozdaniu rocznym Rb-BZ1 w części 22 dla zadania 12.5.W podano błędną wartość miernika „*Stopień realizacji planów zarządzania ryzykiem powodziowym (PZRP) oraz programu wodno-środowiskowego kraju (PWŚK) (%)*”. Wartość miernika została osiągnięta na planowanym poziomie 5%. Algorytm wyliczenia ww. miernika określono jako „*Liczba zrealizowanych zadań z PZRP i PWŚK/liczba zaplanowanych zadań w PZRP i PWŚK*”. W MŚ wyjaśniono, że do obliczeń wartości miernika przyjęto łącznie osiem zadań realizowanych przez KZGW. Natomiast z ustaleń kontroli NIK, przeprowadzanej w jednostce organizacyjnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie – Regionalnym Zarządzie Gospodarki Wodnej w Warszawie, wynika, że stopień wykonania wartości miernika dla zadania 12.5.W tylko w tej jednostce dotyczył danych pochodzących z realizacji 97 zadań.
4. W części 41 dla podzadania 12.5.1.W zdefiniowano taki sam cel i miernik jak dla zadania 12.5.W, co było niezgodne z ust. 64 pkt 3 załącznika nr 49 do *noty budżetowej*. Stosownie do tego przepisu cele na poziomie podzadań i działań stanowią uszczegółowienie celów określanych na wyższych

⁴⁰ Półroczne Rb-BZ1 – mierniki dla zadania 12.5.W oraz podzadań 12.5.1.W; 12.5.2.W; 12.5.3.W oraz roczne Rb-BZ1 – mierniki dla zadania 12.5.W oraz podzadań 12.5.1.W i 12.5.2.W.

⁴¹ Dz. U. Nr 298, poz. 1766, ze zm.

poziomach układu zadaniowego. NIK – po kontroli wykonania budżetu państwa w 2016 r. – wносиła o określanie celów stanowiących uszczegółowienie celów określanych na wyższych poziomach układu budżetu zadaniowego

5. Dane do określenia wartości za 2017 r. dla siedmiu zdefiniowanych mierników w ramach części 41 nie były dostępne w terminie sporządzenia sprawozdania Rb-BZ1, z tego dla pięciu zdefiniowanych mierników wykazano dane za 2016 r., a dla dwóch mierników dane za 2015 r., co stanowiło naruszenie ust. 64 pkt. 4 załącznika nr 49 do *noty budżetowej*. Ustalenia te wskazują, że nie został zrealizowany wniosek NIK sformułowany po kontroli wykonania budżetu państwa w 2015 r. i 2016 r. NIK wносиła wówczas o ustalanie mierników, dla których dysponent części budżetowych posiada bazę danych umożliwiającą określenie ich wartości w danym roku budżetowym.
6. Wartości dla trzech mierników w części 41 uzależnione były od liczby składanych przez zainteresowane podmioty wniosków, na co jednostki odpowiedzialne za wykonanie tych mierników wpływu mieć nie mogły. Stanowiło to naruszenie ust. 64 pkt 4 załącznika nr 49 do *noty budżetowej* i oznacza również, że wartości tych mierników nie były zależne od wydatkowanych środków finansowych, przez co niemożliwa jest ocena efektów z poniesionych nakładów.
7. Miernik zdefiniowany dla zadania 12.5.W i podzadania 12.5.1.W w części 41 nie spełniał wymagań określonych w ust. 64 pkt 4 załącznika nr 49 do *noty budżetowej*, tj. nie wskazywał stopnia realizacji celu działalności państwa.

Zdaniem NIK, zdefiniowanie w budżecie zadaniowym mierników niezgodnie z wymogami noty budżetowej uniemożliwia ocenę efektywności wykorzystanych środków.

3. Sprawozdawczość

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie prawidłowość sporządzania przez dysponenta części 22 – Gospodarka wodna i części 41 – Środowisko rocznych łącznych sprawozdań za 2017 r.: Rb-23, Rb-27, Rb-28, Rb-28 Programy⁴² i Rb-28 UE oraz w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2017 r. Rb-N i Rb-Z.

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 22 – Gospodarka wodna i 41 – Środowisko na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek). Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

Dysponent części 22 i 41 roczne sprawozdania z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1) sporządził terminowo i prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym.

W rocznym łącznym sprawozdaniu Rb-BZ1 dysponenta części 22 – Gospodarka wodna nieprawidłowo wykazano wartości miernika dla zadania 12.5.W, który został ustalony w sposób nierzetelny, tj. z pominięciem danych z regionalnych zarządów gospodarki wodnej i uwzględnieniem tylko danych dotyczących KZGW.

W rocznym sprawozdaniu Rb-BZ1 w zakresie części 41 – Środowisko, sporządzonym w Ministerstwie Środowiska (dysponent III), w kolumnie dotyczącej wykonania wartości miernika w 2017 r. wykazano, niezgodnie ze stanem faktycznym, wartość miernika podzadania 12.3.1.W równą wartości bazowej, bez informacji, że są to dane za 2015 r. W konsekwencji informacja taka została przedstawiona również w zbiorczym Rb-BZ1 dysponenta części 41 – Środowisko.

⁴² W części 22 Ministerstwo Środowiska dysponent III stopnia nie składał sprawozdania Rb-28 Programy i Rb-28 UE za 2017 r.

Stwierdzone nieprawidłowości w sprawozdaniu Rb-BZ1 z wykonania wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym za 2017 r. w części 22 – Gospodarka wodna i w części 41 – Środowisko wskazują, że przyjęty system kontroli zarządczej nie stanowił wystarczającej odpowiedzi na ryzyko wystąpienia nieprawidłowości.

Kwoty wykazane w rocznych sprawozdaniach jednostkowych (Rb-23; Rb-27; Rb-28; Rb-28 Programy; Rb-28 UE; Rb-N i Rb-Z) kontrolowanych jednostek (MŚ, GDOŚ, RDOŚ w Łodzi, RZGW w Warszawie i RZGW we Wrocławiu – dysponenci III stopnia) były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

W RZGW we Wrocławiu w sprawozdaniu rocznym Rb-28 w niewłaściwej podziale klasyfikacji budżetowej ujęto wydatki poniesione na sfinansowanie odsetek za zwłokę i kosztów upomnienia – kwota 0,09 tys. zł została ujęta w § 6050 *Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych* zamiast odpowiednio w § 4570 *Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu pozostałych podatków i opłat* (0,06 tys. zł) i § 4610 *Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego* (0,03 tys. zł).

4. Księgi rachunkowe

W Ministerstwie Środowiska (urzędzie obsługującym Ministra Środowiska) obowiązywała „*Polityka rachunkowości oraz procedury kontroli finansowej Ministerstwa*”, zatwierdzona przez Dyrektora Generalnego w lipcu 2015 r. (ze zmianami). W dokumencie opisano procedury kontroli finansowej związane z gromadzeniem, rozdysponowaniem środków publicznych i gospodarowaniem mieniem będącym w dyspozycji Ministerstwa Środowiska, stosowane zasady rachunkowości i kontroli dokumentów finansowo-księgowych oraz ich obieg. Dokument ten spełniał wymogi określone w art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 r. *o rachunkowości*⁴³.

Badanie wiarygodności ksiąg rachunkowych dysponenta III stopnia w zakresie części 22 – Gospodarka wodna przeprowadzono na próbie 14 dowodów księgowych i ich zapisów w księgach o łącznej wartości 52.689,8 tys. zł, tj. 96,0% ogółu wydatków dysponenta III stopnia, wylosowanych metodą monetarną MUS (pięć zapisów księgowych) na łączną kwotę 52.613,5 tys. zł, która została uzupełniona w sposób celowy 13 zapisami odpowiadającymi największym pozostałym wydatkom bieżącym o łącznej wartości 76,3 tys. zł.

Stwierdzono nieprawidłowości w trzech dowodach księgowych (21,4% dowodów księgowych objętych badaniem) na łączną kwotę 12.048,8 tys. zł, tj. 22,9% kwoty ogółem skontrolowanych dowodów. Błędy dotyczyły dekretacji i zatwierdzenia operacji w jednym dowodzie księgowym oraz opisu operacji w księgach rachunkowych (dwa dowody księgowe) i jednym dowodzie księgowym dokumentującym przelew środków. Jeden dowód nieprawidłowo zadekretowany nie miał wpływu na sprawozdawczość roczną jednostki, miał natomiast wpływ na sprawozdawczość bieżącą w okresie od marca do maja 2017 r. Dowód ten dotyczył części I raty składki do EUMETSAT w kwocie 2.849,0 tys. zł. Wydatek ten został zakwalifikowany w dniu 15 marca 2017 r. jako wydatek z rozdziału 75001 *Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej*, § 4540 *Składki do organizacji międzynarodowych*, pomimo że ten rodzaj wydatku był zobowiązaniem w rozdziale 75080 *Działalność badawczo-rozwojowa*.

Zdaniem NIK, powyższe nieprawidłowości wskazują, że ustalone mechanizmy kontroli w obszarze prowadzenia ksiąg rachunkowych nie były w pełni skuteczne.

⁴³ Dz. U. z 2018 r. poz. 395, ze zm.

IV. Informacje dodatkowe

Po zakończeniu kontroli do kierowników kontrolowanych jednostek skierowano wystąpienia pokontrolne.

W wystąpieniu do Ministra Środowiska w zakresie części 41 – Środowisko wnioskowano o:

- 1) podjęcie działań w celu doprowadzenia do zmian przepisów prawnych oraz zmiany wewnętrznych procedur w celu zabezpieczenia interesu Skarbu Państwa w związku z udostępnianiem informacji geologicznej za wynagrodzeniem;
- 2) podjęcie działań zmierzających do opracowania procedury postępowania w przypadku przekroczenia limitu kosztów korzystania ze służbowego telefonu komórkowego z powodu transferu danych internetowych;
- 3) rzetelne sporządzanie protokołów z przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.

Ponadto NIK ponownie wносиła o:

- bieżący monitoring realizacji zadań i wykorzystania limitu wydatków w celu lepszego zarządzania nadmiarem środków finansowych;
- ustalenie mierników posiadających cechy określone w nocie budżetowej, w tym umożliwiających pomiar efektów stosownie do poniesionych nakładów;
- określanie celów stanowiących uszczegółowienie celów określanych na wyższych poziomach układu budżetu zadaniowego;
- ustalanie mierników, dla których dysponent części budżetowych posiada bazę danych umożliwiającą określenie ich wartości w danym roku budżetowym.

W wystąpieniu do Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w zakresie części 22 – Gospodarka wodna wnioskowano o:

- 1) rzetelne i zgodne z obowiązującą klasyfikacją budżetową planowanie wydatków;
- 2) wyeliminowanie przypadków wydatkowania środków na cele i w wysokościach niewynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań;
- 3) ustalenie mierników posiadających cechy określone w nocie budżetowej, w tym umożliwiających pomiar efektów stosownie do poniesionych nakładów;
- 4) dokonywanie zmian wartości mierników w ślad za zmianami w planie finansowym.

W wystąpieniu do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska wnioskowano o:

- 1) ustalenie mechanizmów kontroli zarządczej zapewniających prawidłowość działań w zakresie:
 - a) bieżącej kontroli dowodów księgowych;
 - b) organizacji pracy w sposób umożliwiający właściwe przygotowanie planowanych do realizacji w danym roku zadań finansowanych z budżetu środków europejskich;
- 2) wyeliminowanie działań niezgodnych z ustalonymi w GDOŚ procedurami wewnętrznymi.

W wystąpieniu do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi wnioskowano o:

- wyeliminowanie przypadków zaciągania zobowiązań nieznajdujących pokrycia w planie finansowym RDOŚ.

W wystąpieniu do Prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie wnioskowano:

– w zakresie RZGW w Warszawie o:

- 1) wprowadzenie mechanizmów kontroli zapewniających:
 - a) właściwe przygotowanie zadań do realizacji, sprawne ich wykonanie, a także wykorzystanie dostępnego limitu wydatków;
 - b) utrzymywanie w księgach rachunkowych wyłącznie tych należności, co do których istnieją podstawy do ich przypisania;
- 2) ustalanie mierników posiadających cechy określone w nocie budżetowej, w tym umożliwiających ciągłość pomiaru ich wartości w wieloletniej perspektywie oraz obiektywną ocenę efektywności lub skuteczności realizacji planów w układzie zadaniowym, stosownie do poniesionych nakładów;
- 3) zweryfikowanie stanu należności pod kątem możliwości przeprowadzenia skutecznego postępowania egzekucyjnego;
- 4) właściwe dokonywanie podziału zamówień publicznych w celu prawidłowego zastosowania zasad i trybu udzielania zamówień publicznych;

– w zakresie RZGW we Wrocławiu o:

- 1) wyeliminowanie przypadków klasyfikowania wydatków RZGW niezgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 6 sierpnia 2014 r. w sprawie *szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych*;
- 2) dokonanie korekty systemu kontroli zarządczej funkcjonującej w RZGW oraz systemu obiegu dokumentów, pod kątem eliminacji ryzyka wystąpienia nieprawidłowości stwierdzonych w ramach kontroli NIK;
- 3) wyeliminowanie przypadków udzielania zamówień publicznych z naruszeniem przepisów *upzp*;
- 4) zawarcie przez RZGW umowy z Zarządem PKZP w sprawie realizacji jej obsługi organizacyjnej i prawnej oraz finansowo-księgowej;
- 5) wyeliminowanie przypadków zaciągania zobowiązań nieznajdujących pokrycia w planie finansowym RZGW.

W wystąpieniu do Dyrektora Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego wnioskowano o:

- 1) zamieszczanie w sprawozdaniach z realizacji zadań finansowanych lub współfinansowanych z dotacji udzielanych ze środków publicznych, opisów zrealizowanych zadań i uzyskanych efektów w sposób umożliwiający ich zwymiarowanie;
- 2) prowadzenie ewidencji czasu pracy pracowników realizujących zadania finansowane lub współfinansowane z dotacji udzielanych ze środków publicznych w sposób umożliwiający jednoznaczne określenie ich zaangażowania czasowego w realizowane zadania;
- 3) ewidencjonowanie kosztów zadań na kontaktach odpowiadających źródłom ich finansowania;
- 4) podpisywanie umów dotacji na warunkach umożliwiających ich terminowe i rzetelne rozliczanie, tzn. uwzględniając w postanowieniach umów specyfikę funkcjonowania IMGW-PIB.

Do wystąpień pokontrolnych zastrzeżenia zgłosili: Minister Środowiska w zakresie wykonania w 2017 r. budżetu państwa w części 41 – Środowisko oraz Zastępca Prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w zakresie wykonania budżetu państwa w 2017 r. w części 22 – Gospodarka wodna przez RZGW we Wrocławiu.

Uchwałą Kolegium Najwyższej Izby Kontroli z dnia 23 maja 2018 r. spośród ośmiu zgłoszonych przez Ministra Środowiska zastrzeżeń dwa zostały uwzględnione w części, a sześć zastrzeżeń zostało oddalonych.

Uchwałą Zespołu Orzekającego Komisji Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli z dnia 9 maja 2018 r. dwa zastrzeżenia zgłoszone przez Zastępcę Prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie zostały oddalone.

Finansowe rezultaty kontroli

Na finansowe rezultaty kontroli złożyły się nieprawidłowości na kwotę ogółem 13.299,6 tys. zł, z tego:

- ✓ kwoty wydatkowane z naruszeniem prawa (A3) – 12.827,3 tys. zł:
 - 2.849,0 tys. zł – kwota stanowiąca wydatki na sfinansowanie przez Ministra Środowiska składek do organizacji międzynarodowych, w ramach części 22 *Gospodarka wodna*, z tytułu członkostwa w Europejskiej Organizacji ds. Eksploatacji Satelitów Meteorologicznych EUMETSAT – zrealizowany w ramach rozdziału 75001 *Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej* zamiast ze środków rozdziału 75080 *Działalność badawczo-rozwojowa*, w którym zaewidencjonowano zobowiązanie z tego tytułu;
 - 9.195,9 tys. zł – kwota stanowiąca wydatki na sfinansowanie przez Ministra Środowiska składek do organizacji międzynarodowych, z tytułu członkostwa w EUMETSAT dokonano nieprawidłowo z rachunku wydatków części 41 *Środowisko* w kwocie 9.195,9 tys. zł;
 - 542,4 tys. zł – kwota wydatkowana przez RZGW we Wrocławiu dotycząca dwóch postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, w ramach których doszło do naruszenia przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – *Prawo zamówień publicznych*, polegającego na wyłonieniu wykonawców zamówień wbrew wymogom tej ustawy;
 - 240,0 tys. zł – kwota wydatkowana przez RZGW w Warszawie dotycząca dokonania podziału na części zamówienia niezgodnie z art. 6a ustawy – *Prawo zamówień publicznych*;
- ✓ kwoty wydatkowane z naruszeniem zasad należytego zarządzania finansami (A5) – 143,4 tys. zł
 - kwota wydatkowana przez RZGW we Wrocławiu na zawarcie pięciu umów dotyczących realizacji zadań określonych w obowiązującym w 2017 r. regulaminie Organizacyjnym RZGW, które wyczerpywały znamiona stosunku pracy określone w art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy⁴⁴. Wartość wydatków poniesionych na realizację tych umów w 2017 r. wynosiła 141,5 tys. zł. Ponadto w ramach dwóch umów zlecenia na obsługę finansowo-księgową Pracowniczej Kasy Zapomogowo-Pożyczkowej, wydatkowano środki w wysokości 1,9 tys. zł, mimo iż nie zawarto stosownej umowy z Zarządem Pracowniczej Kasy Zapomogowo-Pożyczkowej.
- ✓ sprawozdawcze skutki nieprawidłowości (A6) – 2,0 tys. zł – kwota, którą niewłaściwie ujęto w ewidencji księgowej RZGW we Wrocławiu, bo w § 6050 zamiast § 4570 i § 4610 wydatki z tytułu opłat rocznych i tak samo błędnie wykazano w rocznym sprawozdaniu Rb-28.
- ✓ potencjalne finansowe lub sprawozdawcze skutki nieprawidłowości (A7) – 326,9 tys. zł
 - 14,9 tys. zł – kwota została zaciągnięta w planie wydatków RDOŚ Łódź w dniu 15 grudnia 2017 r. z przekroczeniem zakresu upoważnienia określonego w planie finansowym RDOŚ na 2017 r. Stanowiło to naruszenie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zgodnie z którym jednostka sektora finansów publicznych mogą zaciągać zobowiązania do sfinansowania w danym roku do wysokości wynikającej z planu wydatków;

⁴⁴ Dz. U. z 2018 r. poz. 108, ze zm.

- 312,0 tys. zł – kwota ta została ujęta w księgach rachunkowych IMGW, i dotyczyła trzech faktur wystawionych w grudniu 2017 r., na koncie analitycznym utworzonym dla rozliczenia dotacji, która nie została udzielona. Natomiast opis na wymienionych wyżej dowodach księgowych wskazywał, że wydatek będzie finansowany na podstawie umowy dotacji na PSHM, której okres finansowania upłynął 30 listopada 2017 r.

Załączniki

Załącznik 1a. Dochody budżetowe w części 22 – Gospodarka wodna

Lp.	Wyszczególnienie	2016		2017		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Wykonanie			
		tys. zł					
1	2	3	4	5	6	7	
	Ogółem część 22 – Gospodarka wodna, w tym:	203.281,6	30.731,0	28.777,5	14,2	93,6	
1.	Dział 710 Działalność usługowa	203.281,6	30.731,0	28.777,4	14,2	93,6	
1.1.	Rozdział 71016 Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, w tym:	34,4	7,0	35,0	101,7	500,0	
1.1.3.	§ 0920 Wpływy z pozostałych odsetek	5,4	2,0	5,9	109,3	295,0	
1.1.4.	§ 0940 Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	-	-	6,9	-	-	
1.1.5.	§ 0959 Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów - współfinansowanie projektów z udziałem środków UE	-	-	20,9	-	-	
1.1.6.	§ 0970 Wpływy z różnych dochodów	28,7	4,0	1,3	4,5	32,5	
1.2.	Rozdział 71018 Regionalne zarządy gospodarki wodnej, w tym:	126.543,8	30.266,0	28.681,3	22,7	94,8	
1.2.1.	§ 0470 Wpływy z opłat za stały zarząd, użytkowanie i służebności	-	-	3,4	-	-	
1.2.2.	§ 0570 Wpływy z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych	270,2	27,0	18,1	6,7	67,0	
1.2.3.	§ 0580 Wpływy z tytułu grzywien i innych kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	4.519,4	7,0	0,5	0,0	7,1	
1.2.4.	§ 0630 Wpływy z tytułu opłat i kosztów sądowych (...)	-	-	10,5	-	-	
1.2.5.	§ 0640 Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień	-	1,0	5,9	-	590,0	
1.2.6.	§ 0690 Wpływy z różnych opłat	37,6	10,0	19,2	51,1	192,0	
1.2.7.	§ 0750 Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątku Skarbu Państwa	6.996,7	8.831,0	6.832,0	97,6	77,4	
1.2.8.	§ 0780 Wpływy ze zbycia praw majątkowych	2.740,5	6.782,0	2.124,0	77,5	31,3	
1.2.9.	§ 0840 Wpływy ze sprzedaży wyrobów	7.673,6	9.770,0	9.072,9	118,2	92,9	
1.2.10.	§ 0870 Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	948,4	504,0	707,8	74,6	140,4	
1.2.11.	§ 0920 Wpływy z pozostałych odsetek	175,5	120,0	209,0	119,1	174,2	
1.2.12.	§ 0940 Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	0,0	153,0	518,8	x	339,1	
1.2.13.	§ 0949 Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych - współfinansowanie projektów z udziałem środków UE	-	-	1,5	-	-	
1.2.14.	§ 0950 Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów	-	352,0	3.530,6	-	1003,0	
1.2.15.	§ 0970 Wpływy z różnych dochodów	103.181,9	3.709,0	5.627,1	5,5	151,7	

Lp.	Wyszczególnienie	2016	2017		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Wykonanie		
		tys. zł				
1	2	3	4	5	6	7
1.3.	Rozdział 71019 Państwowa służba hydrologiczno-meteorologiczna	303,5	430,0	58,9	19,4	13,7
1.3.1.	§ 0690 Wpływy z różnych opłat	299,6	430,0	57,8	19,3	13,4
1.3.2.	§ 0920 Wpływy z pozostałych odsetek	3,9	-	1,1	28,2	-
1.4.	Rozdział 71078 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych, w tym:	76.399,9	-	2,0	0,0	-
1.4.1.	§ 0920 Wpływy z pozostałych odsetek	6,1	-	2,0	32,8	-
1.4.2.	§ 0973 Wpływy z różnych dochodów – finansowanie z pożyczek i kredytów zagranicznych oraz darowizn i grantów przyznanych Polsce przez poszczególne kraje lub instytucje	76.393,1	-	-	0,0	-
1.5.	Rozdział 71095 Pozostała działalność	-	28,0	0,2	-	0,7
1.5.1.	§ 0690 Wpływy z różnych opłat	-	28,0	0,2	-	0,7
2.	Dział 750 Administracja publiczna	-	-	0,1	-	-
2.1.	Rozdział 75001 Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	-	-	0,1	-	-

Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych.

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2017 (Dz. U. z 2017 r. poz. 108, ze zm.).

Załącznik 1b. Dochody budżetowe w części 41 – Środowisko

Lp.	Wyszczególnienie	2016		2017		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Wykonanie			
		tys. zł			%		
1	2	3	4	5	6	7	
	Ogółem część 41 Środowisko, w tym:	1.197.452,6	2.404.586,0	2.694.027,9	225,0	112,0	
1.	Dział 020 Leśnictwo	143.718,2	151.217,0	161.981,0	112,7	107,1	
1.1.	Rozdział 02095 Pozostała działalność, w tym:	143.717,9	151.217,0	161.980,8	112,7	107,1	
1.1.1.	§ 0870 Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	9.107,3	3.617,0	4.093,1	44,9	113,2	
1.1.2.	§ 0909 Wpływy z odsetek od dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem - współfinansowanie projektów z udziałem środków UE	152,2	-	15,5	10,2	-	
1.1.3.	§ 0928 Wpływy z pozostałych odsetek - finansowanie projektów z udziałem środków UE	3,0	-	4,7	156,7	-	
1.1.4.	§ 0929 Wpływy z pozostałych odsetek - współfinansowanie projektów z udziałem środków UE	12,5	-	1,1	8,8	-	
1.1.5.	§ 0970 Wpływy z różnych dochodów	134.441,5	147.600,0	157.865,7	117,4	107,0	
1.1.6.	§ 2918 Zwrot dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem (...) - finansowanie projektów z udziałem środków UE	1,2	-	-	0,0	-	
2.	Dział 710 – Działalność usługowa	129.872,9	141.800,0	154.324,0	118,8	108,8	
2.1.	Rozdział 71095 Pozostała działalność, w tym:	129.872,9	141.800,0	154.324,0	118,8	108,8	
2.1.1.	§ 0590 Wpływy z opłat za koncesje i licencje	107.450,7	95.682,0	116.227,7	108,2	121,5	
2.1.2.	§ 0610 Wpływy z opłat egzaminacyjnych oraz opłat za wydawanie świadectw (...)	-	48,0	64,5	-	134,4	
2.1.3.	§ 0630 Wpływy z tytułu opłat i kosztów sądowych (...)	-	-	15,4	-	-	
2.1.4.	§ 0690 Wpływy z różnych opłat	88,5	-	3,1	3,5	-	
2.1.5.	§ 0750 Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa	22.264,2	46.000,0	37.813,8	169,8	82,2	
2.1.6.	§ 0920 Wpływy z pozostałych odsetek	40,8	70,0	144,7	354,7	206,7	
2.1.7.	§ 0950 Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów	-	-	47,7	-	-	
2.1.8.	§ 0970 Wpływy z różnych dochodów	28,7	-	6,4	22,3	-	
3.	Dział 750 Administracja publiczna	744,2	471,0	707,7	95,1	150,3	
3.1.	Rozdział 75001 Urzędy centralnych i naczelných organów administracji rządowej, w tym:	744,2	471,0	707,7	95,1	150,3	
3.1.1.	§ 0580 Wpływy z tytułu grzywien i innych kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	45,7	-	-	0,0	-	

Lp.	Wyszczególnienie	2016	2017		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Wykonanie		
		tys. zł				
1	2	3	4	5	6	7
3.1.2.	§ 0589 Wpływy z tytułu grzywien i innych kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych - współfinansowanie projektów z udziałem środków UE	14,8	-	-	0,0	-
3.1.3.	§ 0630 Wpływy z tytułu opłat i kosztów sądowych (...)	-	-	16,2	-	-
3.1.4.	§ 0640 Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień	-	-	9,4	-	-
3.1.5.	§ 0690 Wpływy z różnych opłat	10,7	-	-	0,0	-
3.1.6.	§ 0750 Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa	333,9	369,0	359,5	107,7	97,4
3.1.7.	§ 0870 Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	1,0	-	-	0,0	-
3.1.8.	§ 0920 Wpływy z pozostałych odsetek	0,6	1,0	32,6	5433,3	3260,0
3.1.9.	§ 0940 Wpływy z rozliczeń/ zwrotów z lat ubiegłych	-	98,0	254,1	-	259,3
3.1.10.	§ 0950 Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów	-	-	28,8	-	-
3.1.11.	§ 0959 Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów - współfinansowanie projektów z udziałem środków UE	-	-	4,3	-	-
3.1.12.	§ 0970 Wpływy z różnych dochodów	337,4	2,0	2,4	0,7	120,0
4.	Dział 801 Oświata i wychowanie	109,9	94,0	113,9	103,6	121,2
4.1.	Rozdział 80130 Szkoły zawodowe, w tym:	109,8	94,0	113,9	103,7	121,2
4.1.1.	§ 0750 Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa	80,1	90,0	92,6	115,6	102,9
4.1.2.	§ 0830 Wpływy z usług	2,2	1,0	2,6	118,2	260,0
4.1.3.	§ 0870 Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	2,9	2,0	14,6	503,4	730,0
4.1.4.	§ 0970 Wpływy z różnych dochodów	23,3	1,0	2,6	11,2	260,0
4.2.	Rozdział 80148 Stołówki szkolne i przedszkolne	0,1	-	-	0,0	-
5.	Dział 854 Edukacyjna opieka wychowawcza	36,2	41,0	33,1	91,4	80,7
5.1.	Rozdział 85410 Internaty i bursy szkolne, w tym:	36,2	41,0	33,1	91,4	80,7
5.1.1.	§ 0750 Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa	21,8	23,0	21,2	97,2	92,2
5.1.2.	§ 0830 Wpływy z usług	13,4	18,0	10,8	80,6	60,0
6.	Dział 900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	922.898,6	2.110.963,0	2.376.810,1	257,5	112,6
6.1.	Rozdział 90011 Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w tym:	328.243,1	302.548,0	245.236,0	74,7	81,1
6.1.1.	§ 0906 Wpływy z odsetek od dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem - współfinansowanie z innych środków bezzwrotnych	197,7	-	13,7	6,9	-

Lp.	Wyszczególnienie	2016	2017		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Wykonanie		
		tys. zł				
1	2	3	4	5	6	7
6.1.2.	§ 0908 Wpływy z odsetek od dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem - finansowanie projektów z udziałem środków UE	-	-	-94,3	-	-
6.1.3.	§ 0909 Wpływy z odsetek od dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem - współfinansowanie projektów z udziałem środków UE	3.172,4	-	926,1	29,2	-
6.1.4.	§ 0920 Wpływy z pozostałych odsetek	5,3	-	1,9	35,8	-
6.1.5.	§ 0926 Wpływy z pozostałych odsetek - współfinansowanie z innych środków bezzwrotnych	3,7	-	13,3	359,5	-
6.1.6.	§ 0928 Wpływy z pozostałych odsetek - finansowanie projektów z udziałem środków UE	-	-	3,3	-	-
6.1.7.	§ 0929 Wpływy z pozostałych odsetek - współfinansowanie projektów z udziałem środków UE	102,6	-	109,3	106,5	-
6.1.8.	§ 2918 Zwrot dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem (...) - finansowanie projektów z udziałem środków UE	-	-	3,7	-	-
6.1.7.	§ 6660 Wpływy ze zwrotów dotacji oraz płatności, w tym wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem	147,7	-	-	0,0	-
6.1.8.	§ 6668 Wpływy ze zwrotów dotacji oraz płatności, w tym wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem - finansowanie projektów z udziałem środków UE	556,3	-	270,0	48,5	-
6.1.9.	§ 8510 Wpływy z różnych rozliczeń	324.056,8	302.548,0	243.988,6	75,3	80,6
6.2.	Rozdział 90014 Inspekcja Ochrony Środowiska, w tym:	6.082,0	6.010,0	6.373,0	104,8	106,0
6.2.1.	§ 0580 Wpływy z tytułu grzywien i innych kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	49,0	-	-	0,0	-
6.2.2.	§ 0630 Wpływy z tytułu opłat i kosztów sądowych (...)	-	-	8,5	-	-
6.2.3.	§ 0690 Wpływy z różnych opłat	6.018,0	6.000,0	6.300,1	104,7	105,0
6.2.4.	§ 0940 Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	-	-	9,7	-	-
6.2.5.	§ 0950 Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów	-	-	52,2	-	-
6.2.6.	§ 0970 Wpływy z różnych dochodów	14,9	10,0	1,9	12,8	19,0
6.3.	Rozdział 90022 - Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	-151,7	15,0	48,5	-32,0	323,3
6.3.1.	§ 0690 Wpływy z różnych opłat	3,6	4,0	0,7	19,4	17,5
6.3.2.	§ 0870 Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	2,3	-	2,6	113,0	-
6.3.3.	§ 0920 Wpływy z pozostałych odsetek	35,8	-	-	0,0	-
6.3.4.	§ 0940 Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	-	8,0	6,2	-	77,5

Lp.	Wyszczególnienie	2016	2017		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Wykonanie		
		tys. zł				
1	2	3	4	5	6	7
6.3.5.	§ 0950 Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów	-	-	17,8	-	-
6.3.6.	§ 0970 Wpływy z różnych dochodów	-193,4	3,0	21,2	-11,0	706,7
6.4.	Rozdział 90023 Regionalne dyrekcje ochrony środowiska, w tym:	987,5	509,0	1.098,9	111,3	215,9
6.4.1.	§ 0570 Wpływy z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych	4,7	-	-	0,0	-
6.4.2.	§ 0580 Wpływy z tytułu grzywien i innych kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	80,4	-	4,1	5,1	-
6.4.3.	§ 0582 Wpływy z tytułu grzywien i innych kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych - współfinansowanie programów realizowanych ze środków bezzwrotnych z UE	4,4	-	-	0,0	-
6.4.4.	§ 0690 Wpływy z różnych opłat	9,0	16,0	-	0,0	0,0
6.4.5.	§ 0750 Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa	622,1	481,0	549,4	88,3	114,2
6.4.6.	§ 0870 Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	9,6	-	16,7	174,0	-
6.4.7.	§ 0920 Wpływy z pozostałych odsetek	30,9	-	59,6	192,9	-
6.4.8.	§ 0940 Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	-	3,0	30,3	-	-
6.4.9.	§ 0950 Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów	-	-	186,0	-	-
6.4.10.	§ 0952 Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów - współfinansowanie programów realizowanych ze środków bezzwrotnych z UE	-	-	224,8	-	-
6.4.11.	§ 0959 Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów - współfinansowanie projektów z udziałem środków UE	-	-	2,3	-	-
6.4.12.	§ 0970 Wpływy z różnych dochodów	226,3	9,0	25,6	11,3	284,4
6.5.	Rozdział 90095 Pozostała działalność, w tym:	587.737,7	1.801.881,0	2.124.053,7	361,4	117,9
6.5.1.	§ 0520 Wpływy z handlu uprawnieniami do emisji	587.737,7	1.801.880,0	2.124.042,5	361,4	117,9
6.5.2.	§ 0920 Wpływy z pozostałych odsetek	-	-	11,2	-	-
7.	Dział 925 Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	72,6	-	58,1	80,0	-
7.1.	Rozdział 92501 Parki narodowe, w tym:	72,6	-	58,1	80,0	-
7.1.1.	§ 0920 Wpływy z pozostałych odsetek	55,7	-	58,0	104,1	-

Lp.	Wyszczególnienie	2016	2017		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Wykonanie		
		tys. zł				
1	2	3	4	5	6	7
7.1.2.	§ 2910 Zwrot dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem (...)	2,3	-	-	0,0	-
7.1.3.	§6669 Wpływy ze zwrotów dotacji oraz płatności, w tym wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem - współfinansowanie projektów z udziałem środków UE	14,5	-	-	0,0	-

Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych.

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2017 (Dz. U. z 2017 r. poz. 108, ze zm.).

Załącznik 2a. Wydatki budżetu państwa w części 22 – Gospodarka wodna

Lp.	Wyszczególnienie	2016		2017		6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem część 22 – Gospodarka wodna, w tym:	756.679,6	410.254,0	782.568,0	769.438,1	101,7	187,6	98,3
1.	Dział 710 Działalność usługowa	703.091,6	373.291,0	725.964,3	713.065,8	101,4	191,0	98,2
1.1.	Rozdział 71016 Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, w tym:	28.641,9	34.617,0	28.057,8	26.676,4	93,1	77,1	95,1
1.1.1.	§ 2830 Dotacja celowa na finansowanie zadań zleconych pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych	2.560,0	2.430,0	2.430,0	2.430,0	94,9	100,0	100,0
1.1.2.	§ 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników	185,3	456,0	169,7	169,7	91,6	37,2	100,0
1.1.3.	§ 4020 Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej	5.460,0	6.813,0	5.967,6	5.967,6	109,3	87,6	100,0
1.1.4.	§ 4028 Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej - finansowane ze środków UE	748,0	1.295,0	1.124,2	906,2	121,1	70,0	80,6
1.1.5.	§ 4029 Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej - współfinansowane ze środków UE	277,5	229,0	180,6	159,9	57,6	69,8	88,5
1.1.6.	§ 4040 Dodatkowe wynagrodzenie roczne	479,9	488,0	460,3	460,3	95,9	94,3	100,0
1.1.7.	§ 4048 Dodatkowe wynagrodzenie roczne - finansowane ze środków UE	9,0	68,0	56,4	56,4	626,7	82,9	100,0
1.1.8.	§ 4049 Dodatkowe wynagrodzenie roczne - współfinansowane ze środków UE	1,6	12,0	10,0	10,0	625,0	83,3	100,0
1.1.9.	§ 4110 Składki na ubezpieczenie społeczne	992,7	1.275,0	1.097,2	1.083,6	109,2	85,0	98,8
1.1.10.	§ 4000 Grupa wydatków bieżących jednostki	-	18.237,0	10.194,3	-	-	-	-
1.1.11.	§ 4009 Grupa wydatków bieżących jednostki - współfinansowane ze środków UE	-	18,0	2.891,6	-	-	-	-
1.1.12.	§ 4300 Zakup usług pozostałych	11.116,3	-	-	7.755,3	69,8	-	-
1.1.13.	§ 4309 Zakup usług pozostałych - współfinansowane ze środków UE	1.555,6	-	-	2.664,1	171,3	-	-
1.1.14.	§ 4400 Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe	1 636,6	-	-	1.665,9	101,8	-	-

Lp.	Wyszczególnienie	2016		2017		6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.1.15.	§ 6230 Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych	870,0	1.000,0	1.000,0	980,6	112,7	98,1	98,1
1.2.	Rozdział 71018 Regionalne dyrekcje gospodarki wodnej, w tym:	403.074,7	322.566,0	387.664,3	378.310,4	93,9	117,3	97,6
1.2.1.	§ 3020 Wynagrodzenia osobowe niezaliczane do wynagrodzeń	1.939,2	2.053,0	2.057,1	2.026,3	104,5	98,7	98,5
1.2.2.	§ 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników	69.204,3	68.163,0	70.474,7	70.472,6	101,8	103,4	100,0
1.2.3.	§ 4019 Wynagrodzenia osobowe pracowników współfinansowane ze środków UE	35,3	78,0	110,2	107,6	304,8	137,9	97,6
1.2.4.	§ 4020 Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej	50.604,6	52.882,0	50.861,1	50.860,7	100,5	96,2	100,0
1.2.5.	§ 4029 Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej - współfinansowane ze środków UE	667,9	1.134,0	1.232,2	1.205,8	180,5	106,3	97,9
1.2.6.	§ 4040 Dodatkowe wynagrodzenie roczne	8.553,9	10.290,0	9.018,0	9.018,0	105,4	87,6	100,0
1.2.7.	§ 4110 Składki na ubezpieczenia społeczne	21.444,6	21.330,0	21.334,2	21.227,8	99,0	99,5	99,5
1.2.8.	§ 4120 Składki na Fundusz Pracy	2.259,6	3.217,0	2.277,9	2.255,5	99,8	70,1	99,0
1.2.9.	§ 4140 Wpłaty na PFRON	2.212,9	-	2.036,4	2.031,9	91,8	-	99,8
1.2.10.	§ 4170 Wynagrodzenia bezosobowe	1.130,5	1.056,0	808,8	796,0	70,4	75,4	98,4
1.2.11.	§ 4270 Zakup usług remontowych	32.092,3	11.537,0	28.467,9	26.641,4	83,0	230,9	93,6
1.2.12.	§ 4000 Grupa wydatków bieżących jednostki	-	60.497,0	86.182,5	-	-	-	-
1.2.13.	§ 4210 Zakup materiałów i wyposażenia	16.106,1	-	-	16.219,3	100,7	-	-
1.2.14.	§ 4260 Zakup energii	11.218,4	-	-	12.206,9	108,8	-	-
1.2.15.	§ 4300 Zakup usług pozostałych	45.153,1	-	-	49.450,2	109,5	-	-
1.1.16.	§ 4360 Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	1.606,0	-	-	1.517,2	94,5	-	-
1.2.17.	§ 4390 Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii	1.127,8	-	-	1.687,1	149,6	-	-
1.2.18.	§ 4400 Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe	1.475,7	-	-	1.989,4	134,8	-	-
1.2.19.	§ 4430 Różne opłaty i składki	1.356,6	1.524,0	1.496,7	1.447,8	106,7	95,0	96,7
1.2.20.	§ 4440 Odpisy na ZFŚS	3.341,3	3.741,0	3.632,3	3.630,1	108,6	97,0	99,9
1.2.21.	§ 4480 Podatek od nieruchomości	2.437,9	2.473,0	2.993,8	2.984,8	122,4	120,7	99,7

Lp.	Wyszczególnienie	2016		2017		6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.2.22.	§ 4510 Opłaty na rzecz budżetu państwa	610,3	1.482,0	1.184,3	1.175,8	192,7	79,3	99,3
1.2.23.	§ 4520 Opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	1.462,1	1.447,0	1.489,9	1.480,6	101,3	102,3	99,4
1.2.24.	§ 4580 Pozostałe odsetki	1.076,9	1,0	11,1	11,1	1,0	1110,0	100,0
1.2.25.	§ 4600 Kary, odszkodowania i grzywny wypłacane na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	4.204,8	110,0	143,2	143,2	3,4	130,2	100,0
1.2.26.	§ 6050 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	23.884,5	1.874,0	26.695,8	26.680,8	111,7	1423,7	99,9
1.2.27.	§ 6059 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych - współfinansowane ze środków UE	92.231,0	69.537,0	65.585,4	61.305,4	66,5	88,2	93,5
1.2.28.	§ 6060 Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	2.298,6	3.737,0	6.263,6	6.195,2	269,5	165,8	98,9
1.3.	Rozdział 71019 Państwowa służba hydrologiczno-meteorologiczna	15.867,0	15.867,0	15.867,0	15.867,0	100,0	100,0	100,0
1.3.1.	§ 2830 Dotacja celowa na finansowanie zadań zleconych pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych	15.867,0	15.867,0	15.867,0	15.867,0	100,0	100,0	100,0
1.4.	Rozdział 71078 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych, w tym:	255.290,0	-	294.096,8	291.941,2	114,4	-	99,3
1.4.1.	§ 2830 Dotacja celowa na finansowanie zadań zleconych pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych	5.800,0	-	5.200,0	5.200,0	89,7	-	100,0
1.4.2.	§ 4173 Wynagrodzenia bezosobowe - finansowane z pożyczek i kredytów zagranicznych oraz darowizn lub grantów przyznanych Polsce przez poszczególne kraje lub instytucje	2.610,6	-	3.318,0	3.314,4	127,0	-	99,9
1.4.3.	§ 4270 Zakup usług remontowych	15.357,6	-	16.183,0	16.174,8	105,3	-	99,9
1.4.4.	§ 4000 Grupa wydatków bieżących jednostki	-	-	15.376,1	-	-	-	-
1.4.5.	§ 4003 Grupa wydatków bieżących jednostki - finansowanie pożyczek i kredytów zagranicznych oraz darowizn lub grantów przyznanych Polsce przez poszczególne kraje lub instytucje	-	-	1.955,6	-	-	-	-

Lp.	Wyszczególnienie	2016		2017		6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.4.6.	§ 4300 Zakup usług pozostałych	28.674,0	-	-	14.675,6	51,2	-	-
1.4.7.	§ 4303 Zakup usług pozostałych - finansowane z pożyczek i kredytów zagranicznych oraz darowizn lub grantów przyznanych Polsce przez poszczególne kraje lub instytucje	466,0	-	-	1.553,2	333,3	-	-
1.4.8.	§ 6050 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	8.097,1	-	87.534,7	87.534,7	1081,1	-	100,0
1.4.9.	§ 6053 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych - finansowane z pożyczek i kredytów zagranicznych oraz darowizn lub grantów przyznanych Polsce przez poszczególne kraje lub instytucje	171.520,0	-	89.467,6	88.918,1	51,8	-	99,4
1.4.10.	§ 6054 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych - współfinansowanie pożyczek i kredytów zagranicznych oraz darowizn lub grantów przyznanych Polsce przez poszczególne kraje lub instytucje	20.451,8	-	74.537,4	73.467,1	359,2	-	98,6
1.5.	Rozdział 71095 Pozostała działalność, w tym:	217,9	251,0	278,4	270,8	124,3	107,9	97,3
1.5.1.	§ 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników	178,2	196,0	228,4	226,8	127,3	115,7	99,3
1.5.2.	§ 4040 Dodatkowe wynagrodzenie roczne	4,3	14,0	4,4	4,4	102,3	31,4	100,0
1.5.3.	§ 4110 Składki na ubezpieczenie społeczne	30,6	34,0	38,0	34,4	112,4	101,2	90,5
2.	Dział 750 Administracja publiczna	50.688,5	35.223,0	54.863,7	54.848,6	108,2	155,7	100,0
2.1.	Rozdział 75001 Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej, w tym:	3.203,4	5.041,0	2.250,2	2.235,1	69,8	44,3	99,3
2.1.1.	§ 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników	290,2	277,0	267,4	267,4	92,1	96,5	100,0
2.1.2.	§ 4020 Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej	1.290,5	1.279,0	1.354,1	1.354,1	104,9	105,9	100,0
2.1.3.	§ 4040 Dodatkowe wynagrodzenie roczne	90,7	119,0	100,6	100,6	110,9	84,5	100,0
2.1.4.	§ 4540 Składki do organizacji międzynarodowych	1.114,0	557,0	-	-	-	-	-
2.2.	Rozdział 75080 Działalność badawczo-rozwojowa	47.485,2	30.182,0	52.613,5	52.613,5	110,8	174,3	100,0
2.2.1.	§ 4540 Składki do organizacji międzynarodowych	47.485,2	30.182,0	52.613,5	52.613,5	110,8	174,3	100,0

Lp.	Wyszczególnienie	2016	2017			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
3.	Dział 752 Obrona narodowa	2.899,5	1.740,0	1.740,0	1.523,7	52,6	87,6	87,6
3.1.	Rozdział 75212 Pozostałe wydatki obronne, w tym:	2.899,5	1.740,0	1.740,0	1.523,7	52,6	87,6	87,6
3.1.1.	§ 4270 Zakup usług remontowych	460,9	804,0	736,0	647,4	140,5	80,5	88,0
3.1.2.	§ 4000 Grupa wydatków bieżących jednostki	-	914,0	982,0	-	-	-	-
3.1.3.	§ 4300 Zakup usług pozostałych	686,2	-	-	825,3	120,3	-	-
3.1.4.	§ 6050 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	1.713,9	-	-	-	-	-	-

Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa.

¹⁾ Ustawa budżetowa rok 2017 (Dz. U. z 2017 r. poz. 108, ze zm.).

Załącznik 2b. Wydatki budżetu państwa w części 41 – Środowisko

Lp.	Wyszczególnienie	2016		2017		6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem część 41 - Środowisko, w tym:	641.329,1	395.224,0	567.756,6	551.391,3	86,0	139,5	97,1
1.	Dział 020 Leśnictwo	10.493,2	9.637,0	10.301,1	9.001,1	85,8	93,4	87,4
1.1.	Rozdział 02003 Biuro Nasiennictwa Leśnego, w tym:	1.429,0	1.424,0	1.424,0	1.424,0	99,7	100,0	100,0
1.1.1.	§ 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników	179,0	162,0	202,1	202,1	112,9	124,8	100,0
1.1.2.	§ 4020 Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej	512,0	509,0	478,2	478,2	93,4	93,9	100,0
1.1.3.	§ 4110 Składki na ubezpieczenie społeczne	125,2	119,0	121,8	121,8	97,3	102,4	100,0
1.1.4.	§ 4000 Grupa wydatków bieżących jednostki	-	422,0	415,6	-	-	-	-
1.1.5.	§ 4300 Zakup usług pozostałych	111,7	-	-	114,9	102,9	-	-
1.1.6.	§ 4400 Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe	192,4	-	-	192,4	100,0	-	-
1.2.	Rozdział 02080 Działalność badawczo-rozwojowa, w tym:	1.203,9	-	1.390,0	1.390,0	115,5	-	100,0
1.2.1.	§ 4000 Grupa wydatków bieżących jednostki	-	-	1.390,0	-	-	-	-
1.2.2.	§ 4300 Zakup usług pozostałych	1.203,9	-	-	1.390,0	115,5	-	-
1.3.	Rozdział 02095 Pozostała działalność, w tym:	7.860,3	8.213,0	7.487,1	6.187,1	78,7	75,3	82,6
1.3.1.	§ 2008 Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich (...) - finansowane ze środków UE	5.478,7	5.916,0	5.117,4	4.026,5	73,5	68,1	78,7
1.3.2.	§ 2009 Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich (...) - współfinansowane ze środków UE	712,4	1.044,0	891,5	710,6	99,7	68,1	79,7
1.3.3.	§ 2830 Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych	1.395,0	1.200,0	1.258,9	1.247,8	89,4	104,0	99,1
2.	Dział 710 Działalność usługowa	535,7	584,0	584,0	485,6	90,6	83,2	83,2
2.1.	Rozdział 71095 Pozostała działalność, w tym:	535,7	584,0	584,0	485,6	90,6	83,2	83,2
2.1.1.	§ 4170 Wynagrodzenia bezosobowe	326,5	420,0	315,0	279,8	85,7	66,6	88,8
2.1.2.	§ 4000 Grupa wydatków bieżących jednostki	-	154,0	259,0	-	-	-	-
2.1.3.	§ 4300 Zakup usług pozostałych	103,3	-	-	191,5	185,4	-	-
3.	Dział 750 Administracja publiczna	106.036,9	75.693,0	110.268,7	107.261,5	101,2	141,7	97,3

Lp.	Wyszczególnienie	2016		2017		6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
3.1.	Rozdział 75001 Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej, w tym:	79.704,6	75.475,0	85.268,7	82.261,5	103,2	109,0	96,5
3.1.1.	§ 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników	2.929,7	2.027,0	3.377,3	3.376,3	115,2	166,6	100,0
3.1.2.	§ 4020 Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej	30.221,5	31.342,0	30.366,4	30.366,1	100,5	96,9	100,0
3.1.3.	§ 4025 Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej - finansowane z innych środków bezzwrotnych	706,1	707,0	908,6	864,5	122,4	122,3	95,1
3.1.4.	§ 4028 Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej - finansowane ze środków UE	4.524,2	4.628,0	4.701,5	4.483,1	99,1	96,9	95,4
3.1.5.	§ 4029 Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej - współfinansowane ze środków UE	798,4	862,0	854,3	804,2	100,7	93,3	94,1
3.1.6.	§ 4040 Dodatkowe wynagrodzenie roczne	2.133,0	2.735,0	2.222,9	2.222,9	104,2	81,3	100,0
3.1.7.	§ 4110 Składki na ubezpieczenie społeczne	5.631,8	5.863,0	5.478,4	5.423,2	96,3	92,5	99,0
3.1.8.	§ 4000 Grupa wydatków bieżących jednostki	-	4.912,0	13.023,1	-	-	-	-
3.1.9.	§ 4008 Grupa wydatków bieżących jednostki finansowane ze środków UE	-	1.181,0	1.239,1	-	-	-	-
3.1.10.	§ 4009 Grupa wydatków bieżących jednostki - współfinansowane ze środków UE	-	2.880,0	1.336,9	-	-	-	-
3.1.11.	§ 4210 Zakup materiałów i wyposażenia	1.754,5	-	-	1.332,2	75,9	-	-
3.1.12.	§ 4260 Zakup energii	751,1	-	-	673,4	89,7	-	-
3.1.13.	§ 4300 Zakup usług pozostałych	6.848,8	-	-	9.049,1	132,1	-	-
3.1.14.	§ 4309 Zakup usług pozostałych - współfinansowane ze środków UE	38,8	-	-	1.148,1	2.959,0	-	-
3.1.15.	§ 4420 Podróże służbowe zagraniczne	2.335,8	900,0	3.720,4	2.980,4	127,6	331,2	80,1
3.1.16.	§ 4440 Odpisy na ZFSS	664,5	739,0	769,5	769,0	115,7	104,1	99,9
3.1.17.	§ 4540 Składki do organizacji międzynarodowych	10.864,1	4.383,0	7.448,5	7.448,4	68,6	169,9	100,0
3.1.18.	§ 6050 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	71,8	1.938,0	1.534,0	1.525,4	2.124,5	78,7	99,4
3.1.19.	§ 6060 Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	2.003,8	3.130,0	1.827,0	1.787,8	89,2	57,1	97,9
3.2.	Rozdział 75080 Działalność badawczo-rozwojowa, w tym:	26.332,3	51,0	25.000,0	25.000,0	94,9	49.019,6	100,0

Lp.	Wyszczególnienie	2016		2017		6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
3.2.1.	§ 4540 Składki do organizacji międzynarodowych	25.399,7	51,0	25.000,0	25.000,0	98,4	49.019,6	100,0
3.3.	Rozdział 75095 Pozostała działalność	-	167,0	-	-	-	-	-
4.	Dział 752 Obrona narodowa	518,7	571,0	571,0	545,5	105,2	95,5	95,5
4.1.	Rozdział 75212 Pozostałe wydatki obronne, w tym:	518,7	571,0	571,0	545,5	105,2	95,5	95,5
4.1.1.	§ 4000 Grupa wydatków bieżących jednostki	-	508,0	393,7	-	-	-	-
4.1.2.	§ 4300 Zakup usług pozostałych	486,2	-	-	345,3	71,0	-	-
4.1.3.	§ 6050 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	-	-	98,0	98,0	-	-	100,0
5.	Dział 801 Oświata i wychowanie	35.283,2	33.553,0	38.372,7	37.080,5	105,1	110,5	96,6
5.1.	Rozdział 80130 Szkoły zawodowe, w tym:	29.662,6	29.444,0	29.989,2	29.925,6	100,9	101,6	99,8
5.1.1.	§ 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników	17.527,5	17.795,0	17.766,1	17.744,9	101,2	99,7	99,9
5.1.2.	§ 4040 Dodatkowe wynagrodzenie roczne	1.342,1	1.480,0	1.390,3	1.390,3	103,6	93,9	100,0
5.1.3.	§ 4110 Składki na ubezpieczenie społeczne	3.220,3	3.264,0	3.289,4	3.284,2	102,0	100,6	99,8
5.1.4.	§ 4000 Grupa wydatków bieżących jednostki	-	2.883,0	3.180,4	-	-	-	-
5.1.5.	§ 4210 Zakup materiałów i wyposażenia	930,7	-	-	1.024,4	110,1	-	-
5.1.6.	§ 4260 Zakup energii	1.033,6	-	-	1.163,0	112,5	-	-
5.1.7.	§ 4300 Zakup usług pozostałych	822,0	-	-	865,9	105,3	-	-
5.1.8.	§ 4270 Zakup usług remontowych	857,5	660,0	813,0	813,0	94,8	123,2	100,0
5.1.9.	§ 4440 Odpisy na ZFSS	1.155,7	1.480,0	1.174,6	1.174,6	101,6	79,4	100,0
5.2.	Rozdział 80146 Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli	102,5	130,0	116,6	110,5	107,8	85,0	94,8
5.2.1.	§ 4700 Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	66,7	87,0	74,0	68,4	102,5	78,6	92,4
5.3.	Rozdział 80148 Stołówki szkolne i przedszkolne, w tym:	3.665,7	3.623,0	3.655,0	3.653,4	99,7	100,8	100,0
5.3.1.	§ 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników	2.357,3	2.379,0	2.401,0	2.400,7	101,8	100,9	100,0
5.3.2.	§ 4110 Składki na ubezpieczenie społeczne	410,4	419,0	424,4	424,1	103,3	101,2	99,9
5.3.3.	§ 4000 Grupa wydatków bieżących jednostki	-	264,0	309,5	-	-	-	-
5.3.4.	§ 4210 Zakup materiałów i wyposażenia	135,0	-	-	125,9	93,3	-	-
5.3.5.	§ 4260 Zakup energii	152,6	-	-	122,5	80,3	-	-
5.3.6.	§ 6060 Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	109,9	103,0	104,3	104,1	94,7	101,1	99,8
5.4.	Rozdział 80178 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych, w tym:	-	-	10,0	10,0	-	-	100,0

Lp.	Wyszczególnienie	2016		2017		6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
5.4.1.	§ 4270 Zakup usług remontowych	-	-	10,0	10,0	-	-	100,0
5.5.	Rozdział 80195 Pozostała działalność, w tym:	1.852,4	356,0	4.601,9	3.381,0	182,5	949,7	73,5
5.5.1.	§ 4000 Grupa wydatków bieżących jednostki	-	239,0	3.864,5	-	-	-	-
5.5.2.	§ 4300 Zakup usług pozostałych	1.256,1	-	-	3.035,0	241,6	-	-
5.5.3.	§ 4190 Nagrody konkursowe	403,8	-	672,2	243,0	60,2	-	36,1
6.	Dział 854 Edukacyjna opieka wychowawcza	15.408,9	15.894,0	16.312,8	16.296,8	105,8	102,5	99,9
6.1.	Rozdział 85410 Internaty i bursy szkolne, w tym:	15.369,6	15.833,0	16.239,8	16.233,0	105,6	102,5	100,0
6.1.1.	§ 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników	8.174,4	8.491,0	8.492,0	8.487,7	103,8	100,0	99,9
6.1.2.	§ 4040 Dodatkowe wynagrodzenie roczne	622,3	700,0	647,5	647,5	104,0	92,5	100,0
6.1.3.	§ 4110 Składki na ubezpieczenie społeczne	1.505,1	1.553,0	1.545,3	1.544,2	102,6	99,4	99,9
6.1.4.	§ 4000 Grupa wydatków bieżących jednostki	-	2.653,0	2.829,9	-	-	-	-
6.1.5.	§ 4210 Zakup materiałów i wyposażenia	764,5	-	-	793,4	103,8	-	-
6.1.6.	§ 4260 Zakup energii	1.235,0	-	-	1.338,5	108,4	-	-
6.1.7.	§ 4300 Zakup usług pozostałych	615,1	-	-	654,8	106,5	-	-
6.1.8.	§ 4270 Zakup usług remontowych	731,9	491,0	613,4	613,4	83,8	124,9	100,0
6.1.9.	§ 4440 Odpisy na ZFSS	519,3	508,0	524,8	524,8	101,1	103,3	100,0
6.1.10.	§ 6050 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	410,0	540,0	544,5	544,2	132,7	100,8	99,9
6.2.	Rozdział 85446 Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli, w tym:	39,3	61,0	53,0	43,8	111,5	71,8	82,6
6.2.1.	§ 4700 Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	28,7	43,0	36,1	29,0	101,0	67,4	80,3
6.3.	Rozdział 85478 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych, w tym:	-	-	20,0	20,0	-	-	100,0
6.3.1.	§ 4270 Zakup usług remontowych	-	-	20,0	20,0	-	-	100,0
7.	Dział 900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	385.876,5	166.257,0	298.287,9	288.715,9	74,8	173,7	96,8
7.1.	Rozdział 90002 Gospodarka odpadami	386,1	-	-	-	-	-	-
7.1.1.	§ 4390 Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii	386,1	-	-	-	-	-	-
7.2.	Rozdział 90005 Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu, w tym:	940,2	-	1.326,1	1.326,1	141,0	-	100,0
7.2.1.	§ 4000 Grupa wydatków bieżących jednostki	-	-	1.321,2	-	-	-	-
7.2.2.	§ 4300 Zakup usług pozostałych	768,0	-	-	832,0	108,3	-	-

Lp.	Wyszczególnienie	2016		2017		6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
7.2.3.	§ 4390 Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii	172,2	-	-	489,2	284,1	-	-
7.3.	Rozdział 90008 Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu, w tym:	27,8	80,0	70,0	62,6	225,2	78,3	89,4
7.3.1.	§ 4170 Wynagrodzenia bezosobowe	25,0	77,0	67,0	59,8	239,2	77,7	89,3
7.4.	Rozdział 90011 Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w tym:	70.015,8	30.840,0	56.715,2	53.510,4	76,4	173,2	94,3
7.4.1.	§ 2005 Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich (...) - finansowane z innych środków bezzwrotnych	3.075,0	2.000,0	3.684,9	3.302,7	107,4	165,1	89,6
7.4.2.	§ 2006 Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich (...) - współfinansowane z innych środków bezzwrotnych	331,1	4.163,0	5.116,6	4.680,1	1.413,5	112,4	91,5
7.4.3.	§ 2008 Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich (...) - finansowane ze środków UE	23.331,6	18.405,0	18.699,8	16.801,2	72,0	91,3	89,8
7.4.4.	§ 2009 Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich (...) - współfinansowane ze środków UE	2.384,6	3.247,0	3.301,2	2.964,9	124,3	91,3	89,8
7.4.5.	§ 2800 Dotacja celowa z budżetu dla pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	5.848,1	2.700,0	2.290,8	2.218,4	37,9	82,2	96,8
7.4.6.	§ 6200 Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich (...)	34.683,6	-	22.889,1	22.830,5	65,8	-	99,7
7.5.	Rozdział 90014 Inspekcja Ochrony Środowiska, w tym:	171.056,4	18.921,0	86.605,5	85.264,7	49,8	45,1	98,5
7.5.1.	§ 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników	549,5	587,0	672,6	655,9	119,4	111,7	97,5
7.5.2.	§ 4020 Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej	9.027,0	9.148,0	9.243,8	9.204,2	102,0	100,6	99,6
7.5.3.	§ 4040 Dodatkowe wynagrodzenie roczne	601,5	777,0	631,6	631,5	105,0	81,3	100,0
7.5.4.	§ 4110 Składki na ubezpieczenie społeczne	1.663,8	1.831,0	1.852,4	1.690,5	101,6	92,3	91,3
7.5.5.	§ 4000 Grupa wydatków bieżących jednostki	-	2.988,0	36.875,3	-	-	-	-
7.5.6.	§ 4210 Zakup materiałów i wyposażenia	669,6	-	-	1.627,5	243,1	-	-

Lp.	Wyszczególnienie	2016		2017		6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
7.5.7.	§ 4300 Zakup usług pozostałych	32.090,2	-	-	34.150,1	106,4	-	-
7.5.8.	§ 4580 Pozostałe odsetki	43.940,1	-	10.000,5	10.000,5	22,8	-	100,0
7.5.9.	§ 4600 Kary, odszkodowania i grzywny wypłacane na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	77.302,2	-	19.805,4	19.805,4	25,6	-	100,0
7.5.10.	§ 6069 Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych - współfinansowane ze środków UE	1.470,5	674,0	3.638,4	3.521,4	239,5	522,5	96,8
7.6.	Rozdział 90022 Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, w tym:	19.709,3	21.458,0	22.533,1	20.966,7	106,4	97,7	93,0
7.6.1.	§ 4020 Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej	9.264,2	9.495,0	9.176,2	9.175,6	99,0	96,6	100,0
7.6.2.	§ 4028 Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej - finansowane ze środków UE	1.052,1	1.153,0	1.177,8	1.177,8	111,9	102,2	100,0
7.6.3.	§ 4110 Składki na ubezpieczenie społeczne	1.753,0	1.755,0	1.757,9	1.753,2	100,0	99,9	99,7
7.6.4.	§ 4000 Grupa wydatków bieżących jednostki	-	2.401,0	2.879,8	-	-	-	-
7.6.5.	§ 4008 Grupa wydatków bieżących jednostki- finansowane ze środków UE	-	1.684,0	1.640,3	-	-	-	-
7.6.6.	§ 4300 Zakup usług pozostałych	1.664,4	-	-	1.594,0	95,8	-	-
7.6.7.	§ 6060 Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	859,4	952,0	966,3	963,1	112,1	101,2	99,7
7.7.	Rozdział 90023 Regionalne dyrekcje ochrony środowiska, w tym:	123.740,9	94.958,0	131.038,0	127.585,4	103,1	134,4	97,4
7.7.1.	§ 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników	4.383,4	4.454,0	4.051,6	4.051,3	92,4	91,0	100,0
7.7.2.	§ 4020 Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej	48.408,8	48.915,0	49.768,1	49.767,4	102,8	101,7	100,0
7.7.3.	§ 4028 Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej - finansowane ze środków UE	3.931,1	4.282,0	3.782,1	3.781,2	96,2	88,3	100,0
7.7.4.	§ 4029 Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej - współfinansowane ze środków UE	716,3	802,0	1.031,9	853,5	119,2	106,4	82,7
7.7.5.	§ 4040 Dodatkowe wynagrodzenie roczne	3.475,4	4.471,0	3.488,8	3.488,7	100,4	78,0	100,0
7.7.6.	§ 4110 Składki na ubezpieczenie społeczne	9.281,3	9.467,0	9.401,8	9.375,5	101,0	99,0	99,7
7.7.7.	§ 4170 Wynagrodzenia bezosobowe	1.137,8	1.099,0	1.035,7	1.013,5	89,1	92,2	97,9
7.7.8.	§ 4000 Grupa wydatków bieżących jednostki	-	11.051,0	17.651,5	-	-	-	-

Lp.	Wyszczególnienie	2016		2017		6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
7.7.9.	§ 4002 Grupa wydatków bieżących jednostki - współfinansowanie programów realizowanych ze środków bezzwrotnych pochodzących z UE	-	-	1.319,8	-	-	-	-
7.7.10.	§ 4210 Zakup materiałów i wyposażenia	3.012,9	-	-	2.724,7	90,4	-	-
7.7.11.	§ 4260 Zakup energii	948,0	-	-	954,5	100,7	-	-
7.7.12.	§ 4300 Zakup usług pozostałych	9.657,4	-	-	9.391,9	97,3	-	-
7.7.13.	§ 4302 Zakup usług pozostałych - współfinansowanie programów realizowanych ze środków bezzwrotnych pochodzących z UE	2.338,5	-	-	817,7	35,0	-	-
7.7.14.	§ 4390 Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii	979,6	-	-	1.068,7	109,1	-	-
7.7.15.	§ 4400 Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe	2.495,8	-	-	2.671,6	107,0	-	-
7.7.16.	§ 4270 Zakup usług remontowych	805,7	827,0	990,2	987,2	122,5	119,4	99,7
7.7.17.	§ 4440 Odpisy na ZFŚS	1.195,7	1.211,0	1.312,2	1.312,1	109,7	108,3	100,0
7.7.18.	§ 4590 Kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób fizycznych	20.135,0	771,0	23.641,9	23.595,8	117,2	3.060,4	99,8
7.7.19.	§ 4600 Kary, odszkodowania i grzywny wypłacane na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	2.473,8	120,0	2.433,0	2.433,0	98,4	2.027,5	100,0
7.7.20.	§ 6052 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych - współfinansowanie programów realizowanych ze środków bezzwrotnych pochodzących z UE	1.200,3	-	2.730,3	900,7	75,0	-	33,0
8.	Dział 925 Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	87.176,0	93.035,0	93.058,4	92.004,4	105,5	98,9	98,9
8.1.	Rozdział 92501 Parki narodowe, w tym:	87.161,8	93.008,0	93.031,4	92.000,4	105,6	98,9	98,9
8.1.1.	§ 2800 Dotacja celowa z budżetu dla pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	85.909,9	86.890,0	86.833,4	86.833,4	101,1	99,9	100,0
8.1.2.	§ 6209 Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich (...) - współfinansowane ze środków UE	19,9	4.664,0	5.004,1	4.263,9	21.426,6	91,4	85,2
8.2.	Rozdział 92595 Pozostała działalność	14,2	27,0	27,0	4,0	28,2	14,8	14,8

Lp.	Wyszczególnienie	2016	2017			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
8.2.1.	§ 4000 Grupa wydatków bieżących jednostki	-	15,0	15,0	-	-	-	-
8.2.2.	§ 4300 Zakup usług pozostałych	6,4	-	-	2,2	34,4	-	-

Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa.

¹⁾ Ustawa budżetowa rok 2017 (Dz. U. z 2017 r. poz. 108, ze zm.).

Załącznik 3a. Zatrudnienie i wynagrodzenia w części 22 – Gospodarka wodna

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2016 r.			Wykonanie 2017 r.			8:5
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70 ¹⁾	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70 ¹⁾	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	
		osób ²⁾	tys. zł	zł	osób ²⁾	tys. zł	Zł	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem wg statusu zatrudnienia³⁾, w tym:	2.880	139.698,5	4.042	2.906	144.460,9	4.143	102,5
	01 - osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	1.737	74.674,4	3.583	1.756	76.782,3	3.644	101,7
	02 - osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	1	170,8	14.233	1	183,8	15.317	107,6
	03 - członkowie korpusu służby cywilnej	1.142	64.853,3	4.732	1.149	67.494,8	4.895	103,4
1.	Dział 710 Działalność usługowa	2.862	138.027,0	4.019	2.886	142.738,9	4.122	102,6
1.1.	rozdział 71016 Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej	94	7.161,3	6.349	96	7.730,1	6.710	105,7
	01	3	164,8	4.578	3	182,2	5.061	110,6
	02	-	30,0	-	-	-	-	x
	03	91	6.966,5	6.380	93	7.547,9	6.763	106,0
1.2.	rozdział 71018 Regionalne zarządy gospodarki wodnej	2.766	130.683,2	3.937	2.788	134.777,6	4.028	102,3
	01	1.730	74.171,0	3.573	1.749	76.278,1	3.634	101,7
	03	1.036	56.512,2	4.546	1.039	58.499,5	4.692	103,2
1.3.	rozdział 71095 - Pozostała działalność	2	182,4	7.600	2	231,2	9.633	126,7
	01	2	182,4	7.600	2	231,2	9.633	126,7
2.	Dział 750 Administracja publiczna	18	1.671,5	7.738	20	1.722,0	7.175	92,7
2.1.	rozdział 75001 Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	18	1.671,5	7.738,37	20	1.722,0	7.175	92,7
	01	2	156,2	6.508	2	90,8	3.783	58,1
	02	1	140,7	11.725	1	183,8	15.317	130,6
	03	15	1.374,6	7.637	17	1.447,4	7.095	92,9

¹⁾ Zgodnie z § 20 pkt 12 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetu państwa stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w sprawozdaniu Rb-70 wykazuje się wysokość wynagrodzeń osobowych, dodatkowe wynagrodzenie roczne, uposażenia żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy oraz dodatkowe uposażenia roczne żołnierzy zawodowych i nagrody roczne (§ 401–405 oraz § 406 dla funkcjonariuszy Służby Celnej, a dla żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy tylko w zakresie dotyczącym nagród i zapomóg i § 407 klasyfikacji budżetowej).

²⁾ W przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

³⁾ Status zatrudnienia określony został w rozporządzeniu w sprawie sprawozdawczości budżetowej (załącznik 37, § 20 pkt 7).

Załącznik 3b. Zatrudnienie i wynagrodzenia w części 41 – Środowisko

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2016 r.			Wykonanie 2017 r.			8:5
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenie wg Rb-70 ¹⁾	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenie wg Rb-70 ¹⁾	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	
		osób ²⁾	tys. zł	zł	osób ²⁾	tys. zł	zł	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem wg statusu zatrudnienia³⁾, w tym:	2.363	157.097,3	5.540	2.397	162.128,1	5.636	101,7
	01 - osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	371	17.581,6	3.949	381	18.349,5	4.013	101,6
	02 - osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	9	1.458,5	13.505	10	1.874,3	15.619	115,7
	03 - członkowie korpusu służby cywilnej	1.616	117.279,7	6.048	1.646	120.644,6	6.108	101,0
	10 - żołnierze i funkcjonariusze	1	73,4	10.491	1	133,4	11.114	105,9
	14 - nauczyciele zatrudnieni w szkołach i placówkach prowadzonych przez organy administracji rządowej	366	20.704,1	4.714	359	21.126,3	4.904	104,0
1.	Dział 020 - Leśnictwo	9	737,0	6.824	9	729,0	6.750	98,9
1.1.	rozdział 02003 - Biuro Nasiennictwa Leśnego	9	737,0	6.824	9	729,0	6.750	98,0
	01	2	192,0	8.000	2	215,2	8.967	112,1
	03	7	545,0	6.488	7	513,8	6.117	94,3
2.	Dział 750 - Administracja publiczna	477	41.924,2	7.324	500	42.908,7	7.151	97,6
2.1.	rozdział 75001 - Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	477	41.924,2	7.324	500	42.908,7	7.151	97,6
	01	40	2.011,2	4.190	47	2.291,7	4.063	97,0
	02	6	1.014,1	14.085	6	1.198,6	16.647	118,2
	03	430	38.825,5	7.524	446	39.285,0	7.340	97,6
	10	1	73,4	10.491	1	133,4	11.114	105,9
3.	Dział 801 - Oświata i wychowanie	444	21.428,4	4.022	436	21.855,0	4.177	103,9
3.1.	rozdział 80130 - Szkoły zawodowe	365	18.899,8	4.315	358	19.271,3	4.486	104,0
	01	118	4.644,4	3.280	118	4.857,4	3.430	104,6
	14	247	14.255,4	4.810	240	14.413,9	5.005	104,1
3.2.	rozdział 80148 - Stołówki szkolne	79	2.528,6	2.667	78	2.583,7	2.760	103,5
	01	79	2.528,6	2.667	78	2.583,7	2.760	103,5
4.	Dział 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza	188	8.796,7	3.899	188	9.135,2	4.049	103,8
4.1.	rozdział 85410 - Internaty i bursy szkolne	188	8.796,7	3.899	188	9.135,2	4.049	103,8
	01	69	2.348,0	2.836	69	2.422,8	2.926	103,2
	14	119	6.448,7	4.516	119	6.712,4	4.701	104,1

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2016 r.			Wykonanie 2017 r.			8:5
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenie wg Rb-70 ¹⁾	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenie wg Rb-70 ¹⁾	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	
		osób ²⁾	tys. zł	zł	osób ²⁾	tys. zł	Zł	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
5.	Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1.245	84.211,0	5.637	1.264	87.500,1	5.769	102,3
5.1.	rozdział 90014 - Inspekcja Ochrony Środowiska	132	10.267,4	6.482	132	10.504,3	6.632	102,3
	01	7	312,1	3.715	8	366,5	3.818	102,8
	02	2	255,0	10.625	2	322,7	13.446	126,6
	03	123	9.700,3	6.572	122	9.815,1	6.704	102,0
5.2.	rozdział 90022 - Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	147	11.762,7	6.668	146	12.645,6	7.218	108,2
	01	5	268,5	4.475	7	411,0	4.893	109,3
	02	1	189,4	15.783	2	353,0	14.708	93,2
	03	141	11.304,8	6.681	137	11.881,6	7.227	108,2
5.3.	rozdział 90023 - Regionalne dyrekcje ochrony środowiska	966	62.180,9	5.364	986	64.350,2	5.439	101,4
	01	51	5.276,8	8.622	52	5.201,1	8.335	96,7
	03	915	56.904,1	5.183	934	59.149,1	5.277	101,8

¹⁾ Zgodnie z § 20 pkt 12 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetu państwa stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w sprawozdaniu Rb-70 wykazuje się wysokość wynagrodzeń osobowych, dodatkowe wynagrodzenie roczne, uposażenia żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy oraz dodatkowe uposażenia roczne żołnierzy zawodowych i nagrody roczne (§ 401–405 oraz § 406 dla funkcjonariuszy Służby Celnej, a dla żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy tylko w zakresie dotyczącym nagród i zapomóg i § 407 klasyfikacji budżetowej).

²⁾ W przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

³⁾ Status zatrudnienia określony został w rozporządzeniu w sprawie sprawozdawczości budżetowej (załącznik 37, § 20 pkt 7).

Załącznik 4a. Wydatki budżetu środków europejskich w części 22 – Gospodarka wodna

Lp.	Wyszczególnienie ¹⁾	2016		2017		6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa ²⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem część 22 – Gospodarka wodna, w tym:	67.035,2	189.383,0	271.081,7	258.589,0	385,8	136,5	95,4
1.	Dział 710 Działalność usługowa	67.035,2	189.383,0	271.081,7	258.589,0	385,8	136,5	95,4
1.1.	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014–2020	67.035,2	169.625,0	267.006,0	258.587,8	385,7	152,4	96,8
1.2.	Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014–2020	–	3.254,0	1.469,0	–	–	0,0	0,0
1.3.	Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014–2020	–	1.899,0	3,7	1,2	–	0,1	32,4
1.4.	Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego 2014–2020	–	2.603,0	2.603,0	–	–	0,0	0,0
1.5.	Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny 2014–2020	–	11.900,0	–	–	–	0,0	–
1.6.	Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014–2020	–	102,0	–	–	–	0,0	–

¹⁾ Dane na podstawie sprawozdania Rb-28UE z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej.

²⁾ Ustawa budżetowa na rok 2017 (Dz. U. z 2017 r. poz. 108, ze zm.).

Załącznik 4b. Wydatki budżetu środków europejskich w części 41 – Środowisko

Lp.	Wyszczególnienie ¹⁾	2016	2017		6:3	6:4	6:5	
		Wykonanie	Ustawa ²⁾	Budżet po zmianach				Wykonanie
1	2	tys. zł				%		
3	4	5	6	7	8	9		
	Ogółem cz. 41 – Środowisko, w tym:	1.391.981,2	782.688,0	804.605,2	779.886,8	56,0	99,6	96,9
1.	Dział 020 – Leśnictwo	14.445,0	42.610,0	11.937,7	9.954,8	68,9	23,4	83,4
1.1.	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007–2013	14.373,9	42,0	–	–	0,0	0,0	–
1.2.	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014–2020	71,1	42.568,0	11.937,7	9.954,8	14.001,3	23,4	83,4
2.	Dział 750 – Administracja publiczna	12,0	20.928,0	6.207,6	6.096,3	50.802,5	29,1	98,2
2.1.	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014–2020	12,0	20.928,0	6.207,6	6.096,3	50.802,5	29,1	98,2
3.	Dział 801 – Oświata i wychowanie	540,4	3.137,0	3.927,5	3.841,7	710,9	122,5	97,8
3.1.	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014–2020	–	1.639,0	1.639,0	1.636,8	–	99,9	99,9
3.2.	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014–2020	289,0	591,0	1.246,9	1.246,7	431,4	211,0	100,0
3.3.	Regionalny Program Operacyjny – Lubuskie 2020	–	674,0	672,9	634,0	–	94,1	94,2
3.4.	Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014–2020	251,4	233,0	368,7	324,1	128,9	139,1	87,9
4.	Dział 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza	–	–	1.283,0	1.281,7	–	–	99,9
4.1.	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014–2020	–	–	1.283,0	1.281,7	–	–	99,9
5.	Dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1.376.983,8	716.013,0	781.249,4	758.712,3	55,1	106,0	97,1
5.1.	Mechanizm Finansowy EOG 2009–2014	112.801,2	90.270,0	157.539,3	152.073,5	134,8	168,5	96,5
5.2.	Norweski Mechanizm Finansowy 2009–2014	58.289,5	70.389,0	75.928,8	74.098,0	127,1	105,3	97,6
5.3.	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007–2013	1.142.030,1	53.473,0	68.037,0	68.037,0	6,0	127,2	100,0
5.4.	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014–2020	63.742,8	501.561,0	479.126,4	464.024,7	728,0	92,5	96,8
5.5.	Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014–2020	–	–	42,9	40,5	–	–	94,4
5.6.	Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2014–2020	79,8	249,0	253,5	253,1	317,2	101,6	99,8
5.7.	Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2014–2020	40,4	71,0	71,0	28,5	70,6	40,1	40,1
5.8.	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014–2020	–	–	250,6	157,0	–	–	62,6

¹⁾ Dane na podstawie sprawozdania Rb-28UE z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej.

²⁾ Ustawa budżetowa na rok 2017 (Dz. U. z 2017 r. poz. 108, ze zm.).

Załącznik 5. Kalkulacja oceny końcowej w części 22 – Gospodarka wodna

Oceny wykonania budżetu części 22 – Gospodarka wodna dokonano stosując kryteria⁴⁵ oparte na wskaźnikach wartościowych, opracowanych przez NIK i opublikowanych w *Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2017 roku*⁴⁶.

Zgodnie z założeniami, przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2017 r., kontrola dochodów budżetowych w części 22 została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego⁴⁷:

Wydatki (wydatki budżetu krajowego + wydatki budżetu środków europejskich):
1.028.027,1 tys. zł (769.438,1 tys. zł + 258.589,0 tys. zł)

Nieprawidłowości w wydatkach 3.774,8 tys. zł, tj. 0,37 % kwoty wydatków ogółem.

Powyższe nieprawidłowości polegały na:

- sfinansowaniu w Ministerstwie Środowiska w kwocie 2.849,0 tys. zł składki z tytułu członkostwa w Europejskiej Organizacji ds. Eksploatacji Satelitów Meteorologicznych EUMETSAT z niewłaściwej podziałki klasyfikacji budżetowej (wydatek zrealizowany w ramach rozdziału 75001 *Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej* zamiast ze środków rozdziału 75080 *Działalność badawczo-rozwojowa*, w którym zaewidencjonowano zobowiązanie z tego tytułu);
- wydatkowaniu kwoty 542,4 tys. zł w RZGW we Wrocławiu, w następstwie działań niezgodnych z prawem, tj. zamówień publicznych, na które poniesiono wydatki zostały udzielone z naruszeniem przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych;
- wydatkowaniu kwoty 240,0 tys. zł w RZGW w Warszawie w następstwie działań niezgodnych z prawem, tj. zamówień publicznych, na które poniesiono wydatki zostały udzielone z naruszeniem przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych (art. 6a);
- wydatkowaniu kwoty 143,4 tys. zł w RZGW we Wrocławiu w ramach pięciu umów dotyczących realizacji zadań określonych w obowiązującym w 2017 r. regulaminie Organizacyjnym RZGW, które wyczerpywały znamiona stosunku pracy określone w art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy⁴⁸, a także w ramach dwóch umów zlecenia na obsługę finansowo-księgową PKZP.

Ocena cząstkowa wydatków: (5)

Jednakże, z uwagi na stwierdzone nieprawidłowości wskazujące na brak realizacji wniosków pokontrolnych z lat ubiegłych, a także niewłaściwe funkcjonowanie systemu kontroli zarządczej, polegające m.in. na:

- ujęciu w planie wydatków Ministerstwa Środowiska (dysponent III stopnia) wydatków na zapłatę zmiany kursów walut związanych z opłaceniem składek na kwotę 2.292,0 tys. zł w § 4000 Grupa wydatków bieżących jednostki, tj. niezgodnie z załącznikiem nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych;

⁴⁵ <http://www.nik.gov.pl/kontrole/standardy-kontroli-nik/>

⁴⁶ Porównaj: <http://www.nik.gov.pl/kontrole/analiza-budzetu-panstwa/>

⁴⁷ W częściach budżetu państwa, w których zgodnie z założeniami do kontroli wykonania budżetu państwa nie są badane dochody nie dokonuje się oceny cząstkowej dla dochodów i przy ustalaniu wartości G nie uwzględnia się kwoty dochodów.

⁴⁸ Dz. U. z 2018 r. poz. 108, ze zm.

- ustaleniu przez dysponenta części 22 – Gospodarka wodna mierników stopnia realizacji zadań, nieposiadających cech określonych przepisami prawa, w tym mierników uniemożliwiających pomiar efektów stosownie do poniesionych nakładów;
 - nieprawidłowej dekretacji dowodów księgowych oraz błędnym opisie operacji w zapisach księgowych – ustalonych w wyniku badania ksiąg rachunkowych;
- obniża się ocenę cząstkową wydatków o dwa punkty (3).

Załącznik 6. Kalkulacja oceny końcowej w części 41 – Środowisko

Oceny wykonania budżetu części 41 – Środowisko dokonano stosując kryteria oparte na wskaźnikach wartościowych, opracowanych przez NIK i opublikowanych w *Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2016 roku*.

Dochody (D): 2.694.027,9 tys. zł

Wydatki (W) (wydatki budżetu krajowego + wydatki budżetu środków europejskich):
1.331.278,1 tys. zł (551.391,3 tys. zł + 779.886,8 tys. zł)

Łączna kwota G : 4.025.306,0 tys. zł.

Waga dochodów w łącznej kwocie: $Wd = D : G = 0,6693$

Waga wydatków w łącznej kwocie: $Ww = W : G = 0,3307$

Nieprawidłowości w dochodach 0,0 tys. zł, tj. 0,0% kwoty dochodów ogółem.

Ocena cząstkowa dochodów: pozytywna (5)

Jednakże, z uwagi na stwierdzone nieprawidłowości wskazujące na niewłaściwe funkcjonowanie systemu kontroli zarządczej, polegające m.in.

- na braku procedur uniemożliwiających zawieranie umów, z kontrahentami, co do których istniały przesłanki świadczące o wysokim ryzyku niewywiązania się ich z obowiązku zapłaty wynagrodzenia wynikającego z zwartych umów;

obniża się ocenę cząstkową dochodów o jeden punkt (4)

Nieprawidłowości w wydatkach 9.210,8 tys. zł, tj. 0,70% kwoty wydatków ogółem.

Powyższe nieprawidłowości polegały na:

- zapłacie przez Ministerstwo Środowiska kwoty 9.195,9 tys. zł, jako części składki z tytułu członkostwa Polski w EUMETSAT ze środków części 41 – Środowisko (dział 750 Administracja publiczna, rozdział 75001 Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej, § 4540 Składki do organizacji międzynarodowych), pomimo że składka ta stanowiła zobowiązanie części 22 – Gospodarka wodna;
- zaciągnięciu zobowiązania w kwocie 14,9 tys. zł przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Łodzi, z przekroczeniem upoważnienia określonego w planie finansowym RDOŚ na 2017 r.

Ocena cząstkowa wydatków: (5)

Jednakże, z uwagi na stwierdzone nieprawidłowości wskazujące na brak realizacji wniosków pokontrolnych z lat ubiegłych, a także utrzymujące się od kilku lat niewłaściwe funkcjonowanie systemu kontroli zarządczej, potwierdzone ustalonymi nieprawidłowościami (w toku niniejszej kontroli), polegającymi m.in. na:

- niewłaściwym zaplanowaniu i przygotowaniu realizacji projektów finansowanych z budżetu środków europejskich w Ministerstwie Środowiska i GDOŚ;
- nie w pełni zgodnym z wymogami upzp przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na opracowanie ekspertyzy i nierzetelnym jego udokumentowaniu;
- ustaleniu mierników stopnia osiągnięcia celu realizowanych zadań, nieposiadających cech określonych przepisami prawa, w tym mierników uniemożliwiających pomiar efektów stosownie do poniesionych nakładów. obniża się ocenę cząstkową wydatków o dwa punkty (3).

Wynik końcowy Wk: $4 \times 0,6693 + 3 \times 0,3307 = 2,6772 + 0,9921 = 3,6693$ (3).

Załącznik 7. Wykaz jednostek objętych kontrolą

Część 22 – Gospodarka wodna

Lp.	Nazwa jednostki	Osoba odpowiedzialna za kontrolowaną działalność		Ocena kontrolowanej działalności*
		Imię i nazwisko	Pełniona funkcja	
1.	Ministerstwo Środowiska	Marek Gróbarczyk	Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej od 9 stycznia 2018 r.	O
		Henryk Kowalczyk	Minister Środowiska od 9 stycznia 2018 r.	
		Jan Szyszko	Minister Środowiska od 16 listopada 2015 r. do 9 stycznia 2018 r.	
2.	Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy	Przemysław Łagodzki	Dyrektor Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego od 1 czerwca 2015 r.	O
3.	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie w Warszawie W ramach Wykonania budżetu państwa w 2017 r. w cz. 22 – Gospodarka wodna, przez: Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu	Przemysław Daca,	Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie od 17 stycznia 2018 r.	O
		Mariusz Gajda	Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska, jako Pełnomocnik do spraw organizacji Wód Polskich do 16 stycznia 2018 r.	
		Dariusz Tomczak	p.o. Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie do 31 grudnia 2017 r.	
		Teresa Szczerba	p.o. Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu do 31 grudnia 2017 r.	

* Użyty skrót oznacza: P – ocena pozytywna, O – ocena opisowa, N – ocena negatywna

Część 41 – Środowisko

Lp.	Nazwa jednostki	Osoba odpowiedzialna za kontrolowaną działalność		Ocena kontrolowanej działalności*
		Imię i nazwisko	Pełniona funkcja	
1.	Ministerstwo Środowiska	Henryk Kowalczyk	Minister Środowiska od 9 stycznia 2018 r.	O
		Jan Szyszko	Minister Środowiska od 16 listopada 2015 r. do 9 stycznia 2018 r.	
2.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie	Krzysztof Lissowski	Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska od 1 września 2016 r.	O
3.	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Łodzi	Kazimierz Perek	Regionalny Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi od 1 września 2016 r.	P

* Użyty skrót oznacza: P – ocena pozytywna, O – ocena opisowa, N – ocena negatywna

Załącznik 8. Wykaz podmiotów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Minister Finansów
6. Prezes Trybunału Konstytucyjnego
7. Rzecznik Praw Obywatelskich
8. Minister Środowiska
9. Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej
10. Sejmowa Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa
11. Sejmowa Komisja Finansów Publicznych
12. Sejmowa Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
13. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska
14. Prezes Wód Polskich